

Sermo. I.

dēdis. inclinare volūtātē i sciēdis. z inflamare affectū i desiderādis. De isto lumine **Ma. ix.** Surge illumiare hirc. i psona xpiani tropo logice. qz venit lumē tuū. z glia dñi sup te orta ē. qz ecce tenebre opient trā. sup te autē oriet dñs. s. p lumen grē. **Et** his seqt q de reputat nos psonas nobiles. z vult q cū q̄tuor lumbus. i. q̄tuor cereis accēsis vadam⁹ ad padisū. Cū tñ nos sim⁹ p̄mes p̄fidi. et vult q bonozabilr vadā⁹ ad padisū. iō dicit the. **Ambu-** labūt gētes. s. ad padisū. in lumine tuo zc.

Dñica infra octa. epiphanie. Sermo. j.

Voluntas dei bo

Vna. bñ placens z pfecta. **Ro. xij.** Et i eplā iuxta motiū thēmaris in sermōe volo vobis declarare breuiter qd vult de⁹ a nobis. qz h̄ ē nobis multū necessariū ad sciendū. p h̄ndo h̄ diuinā grāz z i futuro gliam dei. **Sed** pmo salutē h̄go ma. **Volūtas** dei bo. zc. **Pro** h̄ p̄bi declaratōez materie p̄dicā de introductōe sciendū. q̄ int oia nobis multū necessaria ad gubernatōem vite ē scire qd vult de⁹ nobis. **Rō.** qz null⁹ p̄ bñ fūire dño suo nisi sciat ei⁹ volūtātē. q̄ sūt illa q̄ sibi placēt. z q̄ illa q̄ sibi displicēt. als credens sibi fūire bñ: male fūiret. **Sic** nos oēs xpiani sum⁹ seruitores xp̄i. in domū. cui⁹ intram⁹ ad seruiendū sibi in baptismo in q̄ p̄mittit nob vita eterna siue salariū vite eterne. qm̄ sacerdos q̄rit qd petis zc. **Rūdet** vitā eternā. q̄ ab renūcia sathanēz pompis eius. **Rūdet.** abrenūcio. **Iō** oportet nos scire qd vult de⁹ nobis de q̄libet statu. qd vult a religiosis. qd a clericis. qd a dñis. qd a p̄latis. qd a diuitib⁹ qd a paupib⁹. qd a sanis. qd ab infirmis. vt q̄libet se gubernet iuxta volūtātē dei. **Pro** pter h̄ dauid orando dicebat z q̄rebat a deo vt sibi oñderet qd volebat di. **Dñe** ad te p̄fugi doce me facere volūtātē tuāz. qz de⁹ me⁹ es tu. **p̄s. cxlij.** **Ro.** dñe ad te cōfugi. s. ad tibi seruiendū. ideo doce me facere volūtātē tuā. q̄ nō p̄t sciri nisi ab eo reuelet. **Quis** em̄ hoiz p̄t scire p̄silū dñi. aut quis poterit cogitare qd velit de⁹. **Sap. ix.** arguendo a minori. s. si voluntas hominis non p̄t sciri nisi reuelet ab homine quō sciatur volūtas dei nisi ab ipso reuelet. **Ideo** mō in nouo testamēto reuelauit nobis clare qd vult a nobis. p̄pter h̄ deuote dixit apls in the. **Volūtas** dei bona: bene placens z pfecta. vbi ostendit apls qz deus vult a nobis tria p̄ncipalit ad q̄ oia sūt redu

cibilia. **Vult** em̄ a nobis p̄mo p̄uersatōez penitētiales. iō dicit. volūtas dei bona. **Scdo** duratōez p̄tualē. iō dicit. volūtas dei bñplacēs. **Tercio** saluatōem celestiale. iō dicit. volūtas dei p̄fecta. **Dico** p̄mo qz de⁹ vult a nobis p̄uersatōem p̄niale. qz oēs sum⁹ p̄ctōres. nec aliq̄s p̄t se d̄ p̄ctō excusare. **s. Jo. j.** **Si** dixerim⁹ qz p̄ctm̄ nō habemus: ipsi nos seducimus. z p̄ritas i nobis nō ē. **Iō** vult de⁹ d̄ p̄ctōrib⁹ p̄uersatōez p̄niale. qz peccādo q̄libet p̄rit dorsū deo z faciē ad bona h̄ m̄di. p̄bi grā. superb⁹ p̄rit dorsū deo. et faciē ad honores. dignitates. z officia zc. **Ide** de alijs p̄ctis. auaricie. luxurie zc. vult qz de⁹ vt p̄ctōz p̄uertat se scz vt p̄rat dorsū bonis h̄ m̄di. honorib⁹. dignitatib⁹ zc. z p̄uertat faciē ad ip̄m deū ad seruiendū sibi z obediendū. a mandū et desiderandū zc. **Istā** p̄uersatōem penitētialem vult de⁹ a nobis. **Auctas.** **Alū** qd volūtātē mee est mors impij dicit dñs de⁹. z nō vt p̄uertat et viuat. **Ezech. xvij.** De ista volūtate dei dabo vobis vnā pulcrā rōem. **Sicut** argentea r̄ postq̄ fecit vnā pulcrā cupā vel taceā de auro vel argento q̄ cadit in terra vel luto vel frangit z decurpat. p̄pter h̄ argentea r̄ nō p̄icit illā cupā vel taceā cū sit de materia p̄ciosa. se cus de vase modici valoris. de vitro. terra v̄ ligno. sed vult ipsam cupā vel taceā reformare itez z renouare in fornace vel incude reformare seu reparare. **Sic** de⁹ ab initio fecit diuersa vasa vel taceas de stanno vel de plumbo. de argēto z auro. s. diuersas creaturas. sed solum hoīem fecit de auro. qz ē ad imaginē dei **Iō** de alijs creaturis corp̄alib⁹ si cadāt z frāgant de⁹ nō multū curat. sed de homie qm̄ cadit in p̄ctm̄ mortale. superbie vel auaricie zc. multū curat. qz materia est p̄ciosa. et nō vult vt p̄dat v̄l annihilē p̄ mortē. sed vult qz reformet z renouet ad instar vasis auri vel argenti in fornace penitētie. **Nota** qz sic cupa reformatur triplr. s. in fornace vel incude. vel als. **Sic** p̄ctōz triplr reformat. **Primo** in fornace p̄tritōis p̄terēdor dolendo d̄ p̄ctis suis zc. **Scdo** in incude p̄fessionis p̄fitēdo p̄ctā. feriēdo cū martello accusatōis. accusando se ip̄m fortiter suata veritate. **Tercio** reformat seruando penitētiā iniūctā a p̄fessore. **Hec** ē volūtas dei bona. **Iō** apls. **Hoc** bonū est et acceptū corā saluatore n̄ro deo. q̄ vult oīes hoies saluos fieri. z ad agnitōez veritatis venire. **s. ad Thim. ij.** **Nota** qz vult oēs homies scz p̄ctōres saluos fieri p̄ p̄uersatōem penitēti

Dominica infra octa. epiphanie

alē. z ad agnitōem vitas venire. q̄tū ad infi-
deles. **S**i dicat. q̄re ḡ nō oēs saluant̄ ex q̄ ip̄e
de^o vult zc. **R**ūdeo. q̄ tu nō vis fieri. **S**i di-
cat. nū q̄d volūtas dei ē maior et efficacior q̄
mea. **R**ūdeo q̄ imo. sed dimittit ipsā in liber-
tate. **U** dico sc̄do q̄ post conuersionē penitēti-
alē vult de^o a nobis duratiōem s̄tualiē z pseue-
rantia in bona vita incepta. nō p̄tēat de^o de
sola inchoatiōe bone vite. imo vult duratiōem
Sūt multi q̄ subito conuertunt̄ ad deū q̄n ali-
quā audiūt bonā p̄dicatiōem. z p̄ponūt b̄n vi-
uere. s̄ paulatim desistūt. **H**oc nihil valet. qz
vult de^o duratiōem s̄tualiē. **R**ō q̄libet merca-
tor vult vt b̄n p̄seruent̄ z custodiant̄ merces
p̄ciosas q̄s ipse emit. z q̄nto sunt meliores z p̄-
ciosiores. tāto maḡ vult vt diligēt̄ custodi-
ant̄. **I**dē de d̄no n̄ro ih̄u xp̄o optimo merca-
toze: q̄ optime cognoscit merces z iocalia p̄ci-
osa. q̄ venit ad nūdinas hui⁹ mūdi ad emēdū
aias n̄ras di. mūdo. **D**a mihi aias. cetera tol-
le tibi. **B**eñ. xiiij. **N**odo in hoc mūdo nulle
alie merces. nec iocalia sūt ita p̄ciosa sicut est
aia hoīs vel mulieris. **U**n si oēs creature cor-
porales. s̄. sol. luna. auz. zc. essent simul i vna
statera. pl⁹ p̄deraret vna aia sola in valore q̄s
oīs tales creature corporales. **I**o xp̄s bonus
mercator. nō auro nec argēto emit anias no-
stras. qz nō fuisset p̄ciū sufficiens. s̄ emit eas p̄-
ciosissimo sanguine infiniti valoris. i. **Dei. j.**
Nō corruptibilib⁹ auro vel argēto redempti
estis. sed p̄ciosissimo sanguine xp̄i ih̄u. **A**nia
est tā p̄ciosum iocale. z tantū cōstet d̄no ie-
su xp̄o q̄ vult q̄ nō p̄dat. nec furet a latrone. s̄.
diabolo. sed q̄ p̄seruetur z duret i bona vita
Dauid ps̄. xxxix. **D**ne in volūtate tua: p̄stitisti
decori meo s̄tutē. i. aie mee s̄tutē. s̄. duratiōis
virtualis. **N**odo cogitate q̄ malū est pecca-
re mortaliter. z pdere animā tam p̄ciosuz io-
cale a xp̄o tam care emptū. **N**ota ad posi-
tum parabolā ill⁹ mercatoris q̄ in nundina
emit p̄ciosissimā margaritā. p̄ quā dedit quic-
q̄d habebat. quā p̄misit vxori custodiendaz
in quodā panno rudi inuolutā **Q**ue nesciēs
eius valorē. ipsam dedit p̄ duabus lactucis
p̄pter q̄d irat⁹ vir occidit eā gladio. **H**ic mer-
cator est xp̄s q̄ emit p̄ciosissimā margaritā. s̄.
animā meā z tuam zc. p̄ qua dedit totū san-
guinē. cui⁹ vna gutta pl⁹ valet q̄s quicq̄d crea-
uit. **Q**uā animā p̄mittit xp̄s vxori. s̄. persone
xp̄iane. q̄ est sp̄osa xp̄i. **O**zee. ij. **S**p̄sabo te
mihi in fide zc. dicit xp̄us p̄sone xp̄iane **E**go
teneo meā tu tuāz ille suā in corpe. z venit la-

ctuca. s̄. tētatio diabolica tpe estatis. q̄n p̄so-
na est calida p̄ concupiscentiā de muliere vt
beneficio. vel de honore vel dignitate zc. **E**t
venit tētatio vt lactucam portans. z loqui-
tur imaginationi. d. **T**u poteris h̄re q̄d vis
si fac hoc zc. si das tm̄ zc. z vis recreari. p̄sen-
tis tētationi. tunc tradis margaritā diabo-
lo. i. animā tuā. **I**dē emēdo vel vendendo cū
vsura: tūc das animā diabolo **I**dē de quolibet
bet pctō mortali p̄t dici q̄n mercator xp̄s ve-
nit. s̄. in morte vel in iudicio querēs a te mar-
garitā. q̄d dices. **C**ogita q̄d tunc faciet xp̄us
de te. faciet sicut mercator fecit de vxore sua
stulta. ideo vult de^o vt durem⁹ z pseueremus
in bona vita. custodiēdo diligēt̄ animā no-
strā. dicente xp̄o de quolibet q̄d dixit ih̄s de
Johanne. **S**ic eū volo manere. s̄. i bona vi-
ta. donec veniā **J**oh. vlt. q̄ existens in gratia
dei ēz **J**ohānes. i. cui data est gr̄a. **I**deo di-
cit xp̄s de ip̄o. sic eū volo manere zc. **B**eatus
q̄ tunc p̄t r̄ndere xp̄o. **D**ne ecce aiam meaz.
quō custodiui vobis diligēt̄. **D**ec ē volun-
tas dei b̄nplacens. **D**e qua **D**auid. **B**nplacitū
est d̄no sup̄ timentes eū. ps̄. cxlvi. q̄n ti-
mor custodit virū. **D**icito quō mulier time-
ret adulterari cogitando q̄ vir ei⁹ respiceret
eam p̄ fenestrā. sic nihil possum⁹ facere i hoc
mūdo q̄n totū videat deus p̄ fenestrā sue sci-
entie. **I**deo timere debem⁹ ad instar mulieris
q̄ nō audet loq̄ cū amasio suo respiciēte viro.
Quia timor d̄ni expellit pct̄m. z q̄ sine timo-
re est non poterit iustificari. **E**ccli. j. et **E**ccli
xxvij. **S**i nō in timore d̄ni tenueris te instā-
ter. cito subuertet dom⁹ tua. **T**ercio vult
a nobis deus saluatōem celestiale. **P**ost cō-
uersionē penitentialē z duratiōem virtuales
vult de nobis de^o saluatōem celestiale. **R**atō
qz quelibet p̄sona prudēs z discreta vult du-
cere opus suū ad finē p̄pter quē fit illud op⁹.
als esset defectus. vel potētē. vel sapientē vt
iusticie. **N**odo videam⁹ p̄pter quē finē fecit
nos de^o. nō vt habitem⁹ i hoc mūdo finaliter
q̄m mūdos iste nō est nisi viā quā intramus
p̄ portā natiuitatis. z erim⁹ p̄ portaz mortis.
verbi gr̄a. vbi sunt illi q̄ erant modo sunt tot
anni. nec fecit nos de^o isto fine vt cōgregem⁹
pecunias nec reddūt zc. qz oia sunt dimitten-
da in morte. qz tam reges. d̄ni. q̄s etiam pape
z plati dimittūt suas dignitates zc. **N**ec fecit
nos de^o vt dem⁹ nos delectatōib⁹ carnalib⁹
zc. ad instar animalū brutozū. q̄ etiā habent
illas delectatōes. sed fecit nos de^o isto fine vt

Sermo. II.

habeam⁹ vitam eternā. ad Roma. vi. **F**inē
sō vitā eternā. s. h. e. Si ḡ quilibet persona
vult q̄ op⁹ suū veniat ad finē. multo magis
deus. Ideo vult de⁹ de nobis saluatōem ce-
lestialē. que est finis noster. **A**uctas. **L**uce.
ix. Venit fili⁹ hominis querere et saluū facere
quod perierat. **S**ubditur. Nō est voluntas
aī p̄cem vestrā q̄ in celis est vt pereat vnus d̄
pusillis istis. **M**atth. xvij. **Q**uestio. dice-
ret aliquis. si voluntas dei est vt oēs saluen-
tur. quare tot damnant⁹ cū sua voluntas sit
omnipotens. **Q**uare ergo damnant⁹ tot infi-
deles. iudei. agareni. et tot mali xp̄iani. si de-
us vult vt omnes habeant saluatōem celesti-
alē. quare ergo tot vadūt ad damnatōez. **R**e-
sponso. **V**oluntas dei est vt omnes saluent⁹
sed tu non vis saluari. sed dicis. volo saluari
Responso. verum est verbo. sed nō de facto
Un̄ q̄ dicit se velle ire ad nusciā verbo. et re-
cipit facto viam versus maguncīā mentitur
Idem sup̄bus dicit verbo q̄ vult saluari et
ire ad paradisu. sed facto recipit viā inferni.
Idem dicat de quolibet peccato. **U**n̄ nō est
voluntas sed velleitas. vt dicit sanct⁹ **T**ho-
mas. in his qui volunt p̄ viam peccatoz ire
ad paradisu. **P**atet ergo q̄ tu nō vis salua-
ri. voluntate p̄prie dicta. dum intendis i pec-
catis permanere. **N**ota de rege similitudi-
nem q̄ vult q̄ oēs de ciuitate habeant bo-
num et viuāt. si dicat. ergo quare suspenditis
illum. **R**esponso. q̄ fecit contra ordinatōez
meā. **E**go ordinavi p̄pter bonū ipsoz ne furē-
tur aliqd. sed iste fecit oppositū. ergo zc. **I**dez
de alijs peccatis. **I**de de deo qui vult q̄ om-
nes habeant bonū saluationis celestis. ideo
ordinauit q̄ omnes infideles veniant ad fi-
dem et baptisent. et ipsi nolunt obedire. ideo
damnant⁹. q̄ deus nō vult cogere libez arbi-
trium. **I**deo de christianis ordinauit decem
p̄cepta zc. et nolunt facere. **I**dem de religio-
sis et clericis ordinauit vt viuāt honeste zc. et
nolunt. **S**icut em̄ bonus dñs et iustus vult
q̄ omnes sibi subditi habeant bonū seruan-
do suas ordinatōnes. ita et deus. quia ista est
dei voluntas p̄fecta. **D**e qua dicit apostol⁹.
Qui cepit in vobis op⁹ bonuz. p̄ficieret q̄z in
diem iesu xp̄i. ad Phil. j.

Dominica infra octauas Epiphanie.

Sermo secundus.

Reformamini i no-
uitate sensus vestri zc. ad Rom. xij.

et in epla dñice currētis. **P**ro declaratiōe zc.
Sciendū q̄ inter oēs creaturas quas de⁹ fe-
cit singulariter qd̄ fecit in homine. **Q**m̄ alie
creature aut sunt pure spūales vt angeli. aut
pure corpales vt iumenta. sed hō habet vtrū
q̄z habet aut animā spūale p̄ quā p̄cipat cū
angelis. corp⁹ cū aialib⁹. **D**e⁹ fecit vt doctor q̄
facit aliquem libru. et post in fine libri torum
ep̄ylogat in vno caplō. **I**ta fecit de⁹ qui fecit
vnū magnū libru. s. istū mundū. in quo q̄ vult
legere. potest ibi legere diuinā potentia i cre-
atione. dei sapientia in oratione. dei miseri-
cordiam in conseruatione. **F**ecit oēs crea-
turas corpales et spūales. et vltimo hominez
q̄ participat cū omnib⁹ creaturis tam spūali-
bus q̄z corpali⁹. cū lapidib⁹ in esse. cum plā-
tis in esse et viuere. cū iumentis in esse. viue-
re et sentire. cū angelis in esse. viuere et sentire
et intelligere. **I**llud videt dicere scriptura sa-
cra **Gen. ij.** Formauit de⁹ hoīem de limo ter-
re. q̄z tum ad corpus. **E**t fact⁹ est homo in ani-
mā viuente. **E**t hoc seq̄tur p̄dictio in homi-
ne. q̄z hō ē ex duab⁹ naturis p̄trarijs. s. corpa-
li et spūali. **C**orp⁹ naturaliter vult descēdere
ad delectatōez zc. **A**nima autē vult ascēdere
p̄ cōtemplatōez zc. **E**cce p̄dictio. **A**uctas ad
Bal. v. Caro concupiscit aduersus spūm. et
spūm aduersus carnem zc. **A**ngelo nihil con-
tradicit. nec iumentis sed homini. q̄ quādo
vult facere aliqd̄ bonū. statim seq̄tur p̄tradi-
ctio. hoc bellū portam⁹ nobiscū. **E**t q̄z et hoc
sunt multi inordinati i hoc mūdo. p̄pter hōi-
cit nobis ap̄ls in themate. **R**eformamini i no-
uitate sensus vestri. non dicit carnis. sed sen-
sus. i. aīe. **E**go quesui amore vestri p̄ q̄s v̄tu-
tes hō pōt reformari. et inueni q̄ p̄ tres. p̄ma
ordinat hominē erga deū. sc̄da erga p̄ximuz.
tercia erga corpus p̄prium.

Prima est vera humilitas.

Secunda liberalis pietas.

Tercia pura castitas.

Et his dicit thema. Reformamini in noui. zc.

Dico p̄mo q̄ p̄ma virt⁹ q̄ hō potest refor-
mari est vera humilitas q̄ ordinat hoīem er-
ga deū. **N**ota q̄z quasi tot⁹ mund⁹ secus⁹ ē do-
ctrinā illi⁹ mali magistri. s. **L**uciferi. q̄ docu-
it superbiā. **D**ic quō in serpēte venit ad mul-
erē ad p̄tē debiliore ville. et legit sibi lectiōem
sup̄bie. q̄n̄ dixit q̄ essent sic dñi scientes bonū
et malū. q̄ statim superbiuit. **S**icut em̄ habe-
mus carnē nostrā ab **Eua.** sic etiam inclina-
mur ad sup̄biā. **S**z vide qualiter de⁹ reforma-

Dominica infra octa. epiphanie

uit mundū cū tāta hūilitate. et q̄ nō potuit esse melior docēs et p̄dicās q̄ q̄ nō seq̄nt doctrīnā illi⁹ falsi mḡri luciferi. sed q̄ discāt ab ipso di. **D**iscite a me q̄z mit̄ sū et humil̄ corde et inueniet̄ requiē aiab̄ v̄ris. **M**atth. xj. **S**cuti fer v̄l miles nō velle ire eq̄tādo si rex sup̄iret peditādo. nec sedere i scamno si rex sederet in terra. **I**ō xp̄s q̄ ē forma hūilitat̄ dedit nobis exemplū hūilitat̄. **D**e q̄ apls ad **P**hil. ij. **Q**ui cū i forma dei eēt semetip̄m exinanuit. formā serui accipiēs humiliavit semetip̄suz. **E**rgo reformatam iuxta formā et exēplū a xp̄o vobis datū. **N**ota adpositū experimentū quod dicūt naturales de aq̄la. **Q**uādo ex antiquitate p̄pter nimīā curuitatē rostri non potest cibū capere. allidendo rostrū ad petrā renouat̄. **D**e hoc dicit **D**avid ps. cij. **Q**ui replet in bonis desiderīū tuū: renouabit̄ vt aq̄le inuent̄ t̄na. **A**quila antiqua p̄sona est sup̄ba. **C**uruitas rostri est quedā p̄sideratio proprie excellentie vel gener̄. **Q**uia miles v̄l nobilis r̄c. q̄z magister vel doctor in sciētia. vel quia diuites possent emere om̄es istos. vel q̄ iuuenis vel fortis. et sic despicit alios. ex tali p̄sideratōe venit sup̄bia. **I**dē de mulieribus q̄n mulier cogitat. ego sum pulcior de villa. scio tripudare. cantare r̄c. venit sup̄bia in corde. **I**dē etiā de excellentiis sp̄ualibz de quibz deberet deū laudare. curuat̄ rostruz ad p̄riam excellentiā. **N**ota ad hoc exemplū quod habet **L**uc. xviij. de phariseo qui dicebat. **D**e gr̄as ago tibi. q̄z nō sum sicut ceteri hoim. raptos. iniusti. adulteri. **I**eiuno bis in sabbato. decimas do omnīū que possideo **E**cce quō curuabat rostrum ad seip̄suz. **E**t equo sequunt̄ duo mala. **P**rimū q̄ nō p̄t sumere cibum. s. sp̄ualē. quia ex illa sup̄bia p̄dit consolationes et dulcedinē anime. et clausa est ianua p̄ sup̄biā. **I**deo. j. **P**etri. v. **D**umiliamini sub pot̄ēti manu dei. subdit. quia **S**uperbis deus resistit. humilibz autē dat gratiā. **S**ecundū malū quod sequit̄. quia p̄sona sup̄ba ad instar aq̄le tota ē pomposa. p̄mo magnis manicis. secundo in caudis ecce aquila. **I**stis clausa ē ianua paradisi. rostrum habent curuū. dicēdo. ego sum in magno genere. ego portauī tātū. **S**alomō. **V**anitas vanitatū et om̄ia vanitas. **E**c̄s. j. **R**emediū quod habem⁹ ad instar aq̄le queramus lapidē forte. **I**ste lapis est xp̄s. de q̄ **D**avid. **L**apidem quē reprobauerūt edificātes hic fact⁹ est in caput anguli. ps. cxvij. **I**n isto

lapide p̄cutiam⁹ rostruz p̄siderādo hūilitatē xp̄i. **P**ractice. **S**i q̄s h̄z desiderīū ascēdendi ad dignitatē. regimē r̄c. **L**ogita si xp̄s voluit h̄z regimē. dignitatē. honores et inuenies q̄ nō. **I**dē de desiderio ornādi. **R**espice si xp̄s voluit ornari et vestiri. et inuenies q̄ xxxij. annis portauit eandē vestē pauperrimā. **I**dē de sup̄bia in eq̄s. multis r̄c. p̄cute rostruz tuum ad petrā q̄ nūq̄ voluit eq̄tare nisi p̄ necessitate i asino. **E**ch. ix. **E**t **M**at. xxj. **I**dē de sup̄bia recipiēdi vindictā. **X**p̄m respice et videb̄ q̄ noluit se vindicare de inimicis. licet eēt mag⁹. imo dicit. p̄z dimitte ill. q̄z nesciūt qd faciūt. **D**e h̄z auctas **D**avid ps. cxxyj. **B**riūq̄ tenebit. s. hūilitatē: et allidet puulos suos. s. mor⁹ sup̄bie. ad petrā. i. ad xp̄m. **T**ūc poterit recipe cibuz aie. **S**c̄da v̄t̄ necessaria ad reformatōem vite ē liberal̄ pietas. q̄ ordinat hoiez circa primū q̄n de gratiis sibi a deo factis facit partes. primo. p̄bi gr̄a **S**i de⁹ facit tibi gr̄am de intellectu. iuua igno: antē ne erret vel decipiat. **S**i es deuot⁹ et timēs deū. et prim⁹ est pctōr. dulciter corrige ip̄m. **S**i habes bonā eloquentiā. loquere p̄ primo q̄ nescit loq̄ r̄c. **S**i facis partē sibi de bonis sp̄ualibz. **I**dē facias de bonis sp̄ualibz et corporalibz. **S**i tu es fortis. et primis sit violentia defende. **S**i es nobilis vel miles potens in villa. defende viduas et pupillos q̄ p̄secutionē patiunt. **I**dē de pecuniis. da paup̄bz. **E**cce qd est liberalis pietas. b̄ndict⁹ q̄ sic reformatur. **A**uctas. **U**nusq̄s sicut accipit gr̄tiā in alterut̄ illā ministrātes sicut boni dispensatores multiformis gr̄e dei. j. **P**e. iij. **N**ota de hoc experimentū in natura de serpente. p̄batū a phis. **N**ā q̄n serpens. p̄pter duriciā pellis nō p̄t se bene mouere. abstinet p̄ multos dies. tandē ad strictū foramē dimittit pellē durā. **D**ic serpens significat p̄sonaz auarā duplici ratōne. **P**rima. q̄ de⁹ dedit serpenti terram ad comedendū. **A**it dñs de⁹ ad serpentiē **T**errā comedes om̄ibz diebus vite tue. **B**en. iij. **S**ic auar⁹ comedit terrā. q̄z semper habet farinā vel terrena in ore suo loquēdo de nūdinis. foris r̄c. **S**c̄da rō. q̄z serpentes nō incedunt recte sed serpendo tortuose. **I**dē de diuite avaro q̄n paup̄ hō venit ad eū vt mutuet sibi amore dei decē florenos **S**ic r̄ndet certe libenter amore v̄ri. mō incedit recte. **S**ed q̄n dicit. **E**cce q̄n veniet notari⁹ dicitis q̄ sint. xj. et ita ponet in carta. **E**cce tortuosus. vel q̄n recipit possessiones in pigno

Sermo. III.

re. et interim recipit fructus. **E**cce iniquitas. vel quoniam vendit plus propter solutionis dilationem. vel quoniam emit pro minori pretio propter denarios promptos. vel solutionis anticipationem. **E**cce dolus. vel quoniam obligat ad molendum in suo molendino etc. De tali dicit scriptura sancta. **C**or tuum non est rectum coram deo. **I**n felle amaritudinis et obligatione iniquitatis video te esse. **A**cc. viij. **E**cce serpens cum duricia pellis. qui non potest se mouere ad opera misericordie et pietatis. **R**emedium ergo ad instar serpentis. qui facit duo. primo abstinere et caro restringit. secundo transit partem foraminis et dimittit pellem. **I**ta debet facere usurarius. primo debet abstinere ne de cetero faciat usuras. iuxta presertim apostoli. **Q**ui furu-bat iam non furem. magis autem laboret manibus suis quod bonum est. ut habeat unde tribuat necessitatibus patientibus. ad **E**ph. iij. **S**ecundo oportet ipsum transire per strictum foramen restitutionis. dicitur aliqui non habeo de quo restituam. credunt quod etiam non habent pecunias superfluas quoniam non teneantur restituere. vedatis agrum. domum. vineam. seu vas argenteum. **O**mnia regulae est theologorum et etiam iuristarum. quod non dimittit partem nisi restituat ablatam. c. iij. q. vi. si res. **D**e restitutione. s. **T**ho. pulchre et salubriter determinat secundum sedem. q. lxxij. qui in secundo articulo dicit. quod restituere est de necessitate salutis. sicut etiam seruare iusticiam. **A**lius dicit. **E**go ponam in testamento etc. **I**n interim tu ibis ad infernum. **I**lli qui faciunt restitutionem saluantur solum. **R**estituatis et eritis reformati ad instar serpentis in vita vera. **D**e haecoritas. **E**xpoliate vos veterem hominem cum actibus suis. et induentes nouum hominem qui renouatur in agnitionem dei secundum imaginem eius qui creauit eum. ad **C**ol. iij. **T**ercia virtus que facit reformare creaturam est pura castitas que ordinat hominem erga corpus proprium. **S**i quis vixerit luxuriose. de cetero corrigat et emendet se. **D**icit quod est luxuria. **V**ir et vxor seruantes modum debiti non faciunt luxurias que sit partem mortale. **S**ed omnes alij qui volunt gustare etc. peccant mortaliter. **I**deo apostolus. **O**bscuro vos pro misericordia dei. ut exhibeatis corpora vestra hostiam viuentem. sanctam. deo placentem. rationabile obsequium vestrum. **N**olite conformari huic seculo. sed reformamini in nouitate sensus vestri. ad **R**oma. xij. **N**ota ad propositum aliud experimentum in natura de terra. **N**am cum in hyeme sit lurosa et sterilis. tandem in estate mundatur et fructificat. **I**dem de persona luxuriosa quoniam perdit calorem ignis diuini amoris et bonorum operum amittit delectationes angelorum. et dat

se delicijs porcorum. **S**ed quoniam venit estas. s. calor amoris dei persona mundatur et fructificat. **A**uctoritas. **E**mitte spiritum tuum et creabuntur: et renouabis faciem terre. ps. ciiij. **D**eo gratias.

De eadem dominica infra octauas **E**phie.

Sermo tercius.

Deus diuisit men-

Dram fidei. ad **R**o. xij. **S**ciendum quod apostolus **P**aulus volens nobis declarare dignitatem et excellentiam fidei christiane super omnes alias doctrinas dicit. **T**antum nos habentes impositam nubem testium: deponentes omne podium et circumstantes nos partem patientiam curramus ad propositum nobis certamen: aspicientes in auctorem fidei et presumptorem iesum. ad **H**eb. xij. **N**ota nubem testium. i. multitudinem testium. **E**t hac auctoritate habet quod licet sint multi testes fidei catholice. tamen vnus est magister solus et doctor principalis. s. christus. **S**icut in scola vnus est magister principalis et doctor. et alij baccalarij et repetitores. **S**icut in scola christianitatis vnus est doctor et magister principalis. s. christus. **I**deo dicit ipse. **N**olite vocari rabbi. i. magistri. s. in fide catholica. vnus est cum magister vnus. **D**at. xxij. **A**postoli autem solum fuerunt baccalarij et repetitores fidei. **I**deo dicit. aspicientes in auctorem fidei. i. inuentorem et presumptorem quod christus declarando fidem ipsam consummauit semper fecit confirmauit per miracula que a solo deo possunt fieri non per creaturam. omnes alie scientie seu doctrine mechanice habent inuentores per homines. ut sunt septem liberales artes. **I**dem de medicina et de ceteris legibus. **I**dem de arte politica et economica. **S**ed fides catholica est a solo christo primo inuentore. et principalior est fides catholica et sacra doctrina et theologia omnibus alijs scientijs humanis inuentis. ut dicit. s. **T**ho. i. pte. q. j. arti. v. quod probat et de speculatiuis et practicis. **D**e speculatiuis probat. tamen propter certitudinem. tamen propter materie dignitatem. **D**e practicis pro probat ex parte finis. vnus concludit doctrinam sacram secundum omnem modum digniore esse alijs scientijs. supple humanis inuentis. **Q**uod confirmat argumeto in oppositum. quod alie scientie dicuntur ancille huius. **P**rouer. ix. **N**isit ancillas suas vocare ad arcem. **N**ec incongrue vel irrationabiliter. quod omnes alie scientie et doctrine sunt sub intellectu humano. sed fides catholica et eius veritates sunt super omnes intellectum humanum. **I**deo oportebat quod a deo qui metiri non potest nec falli reuelaret. **I**deo secure et firmiter possumus credere. propter scripta sacra dicit.

Dominica infra octa. epiphanie

Que. s. fides catholica. cum initium accepisset enarrari per dominum ab eis qui audierunt in nos perfirmata est. stante deo signis et prodigiis. et variis virtutibus et spiritus sancti distributionibus secundum suam voluntatem. ad Heb. ij. per tres quod fuit a christo in uera ratione ab auctore et doctore et magistro principali. et per apostolos fuit reperita in predicamentis. Iohannes dicit the. De diuisione mensura fidei. Nota. de non patriarcha. nec prophetas nec apostolos. nec philosophos nec aliam puram creaturam. sed de diuisione preter thema. Inuenio in sacra scriptura quod quattuor sunt que de diuisione et dat nobis ad mensuram. s.

Credentiam euangelicalem.

Gratiam spiritualem.

Penam infernalem.

Gloriam celestialem.

De primo dicit the. De diuisione mensura fidei De secundo posset dici. De diuisione mensura gratie spiritualis Ideo tertio et de quarto. Dico primo quod deus diuisione et dat nobis ad mensuram credentiam euangelicalem. s. fidei catholicam. quod non plus nec minus. Omnes virtutes fidei super intellectum naturale sunt Iohannes si homines mensurassent fidem multum errassent. Unde antiqui philosophi multas virtutes cognouerunt de deo et habuerunt. sed cum multis erroribus. Dicebant quod erat unum solus deus. et uerum dicebant. sed errabant. quod dicebant quod erant tria principia. s. materia. forma. et diuinitas. in philosophis. Item dicebant uerum quod deus est eternus. sed errabant cum dicebant quod etiam ule. s. materia prima est eterna. Item dicit Plato de uideis. Item dicebant uerum quod mundus gubernatur a deo. sed errabant dicentes. quod mundus non habuit principium. nec habebit finem. Scies ergo christus quod intellectus hominum non est sufficiens ad habendum plenam cognitionem de deo. noluit dimittere iudicio hominum mensuram fidei. sed eam reuelauit apostolis quam expresserunt apostoli in. xij. articulis fidei sic ipsam audierunt a christo. Sunt enim. xij. articuli fidei si eorum accipiat numerum ex parte apostolorum qui ipsos articulos posuerunt. quibus sunt quattuordecim si eorum sumat numerum ex parte credibilium. ut dicit sanctus Thomas in. iij. scripto. di. xxv. arti. ij. Et hi. xij. articuli ab apostolis expressi in Credo in deum. siue in symbolo apostolorum sunt contenti. Dicat semel Credo in deum. Ecce hic mensuram fidei in. xij. conclusionibus. Omnes libri sanctorum doctorum sunt ad declarandum has duodecim conclusiones. et ad istam mensuram oportet nos venire. nec aliquid quantumcunque subtilis debet aliquid addere. nec quantumcunque rudis debet aliquid diminueret. Moraliter nota hic sunt subtiles presumptores qui hanc mensuram uolunt transgredere dicentes. quod est christus in bo-

stia. Si frangit. si diuidit christus. De sunt questiones diaboli loquentis imaginatorem. ut nescias ridere et dubites et damnaveris. Ideo in talibus questionibus diabolicis debet homo respondere per illum articulum fidei. Credo in sanctam ecclesiam catholicam et cetera. i. credo determinationes ecclesie que errare non potest in his que fidei sunt. Ideo non plus sapere quam oportet sapere. De hoc dicit apostolus Corinthiis disputantibus. quod locum et locatum debent proportionari et cetera. di. Timeo ne sicut serpens Eua seduxit astutia sua. ita cor rumpant sensus uestri et excidant a simplicitate. s. fidei que est in christo. ij. Corinthi. xj.

Nota practice quomodo Eua decepta a diabolo questionando siue querendo. Turpescit deus ut non comederetis ex omni ligno paradisi. Gen. iij. Ecce hic prima questio mundi. Eua autem que debuit uiriliter resistere. et diabolum expellere dicendo. et tu uis mecum disputare de uoluntate dei et cetera. non fecit. sed uoluit disputare cum diabolo dicens. Ne forte moriamur. i. dubitando. quia deus non dixit. forte moriemini sed moriemini. Ideo nolite disputare cum diabolo. Deus fecisset gratiam multis si fuissent rudes. qui confidentes de ingenio et subtilitate intellectus intra se disputabant de fide. Ideo dicit christus iudeis disputantibus. Ego in iudicium ueni. ut qui non uident uideant. et qui uident ceci fiant. Iohannes. ij. Nota in iudicium. s. discretio. ut qui non uident. s. scientiam uideant. et qui uident ceci fiant. Qui respondentes dixerunt christo. Aunquid et nos ceci sumus. dixit eis christus. Si ceci essetis. i. ignorantis. peccatum. s. infidelitatis. non haberetis. Hunc uero quia dicitis. uideamus. peccatum uerum manet. Qui uident. supple per presumptionem et scientiam acquisitam. ceci fiant per mentem credentiam. Dicentiam contra simplices et rudes ne deficient in uenendo fidem catholicam. quia nesciunt Credo in deum. nec excusant. quia bene addiscunt et sciunt carmenas siue carmina huius mundi. Dic quod christus in iudicio interrogat quemlibet cuius conditionis est. put fuit reuelatum beato Hieronymo. Si aliquis dicit se esse christianum. si nescit Credo in deum. est ridiculum. sicut si ego dicerem. Ego sum frater. sed nescio cuius ordinis. Iohannes apostolus. Dico enim per gratiam que data est mihi omnibus que sunt in uos non plus sapere quam oportet sapere. sed sapere ad sobrietatem. et unicuique sicut deus diuisione mensuram fidei. ad Roma. xij. Nota dico per gratiam. s. apostolicam. et loquitur subtilibus. non

Sermo. III.

plus sapes q̄ oportet sapes. q̄ caderes i errore.
Deinde dicit simplicibz. **U**nicuiqz sic deo di-
uisit mēsurā fidei. illā. s. velit tenere. nihil mi-
nuere. **J**ō ē optimū cōsiliū. bis in die. s. mane
z sero. actualit mēsurare mēsurā fidei genibz
flexis. dicēdo. s. **C**redo. ad instar militz hōma-
giū faciētis regi. z attēdati bñ si cor vīm ad-
heret cuilibet articulo. z sic salui erit. ad **Ro.**
r. **S**i p̄fitearis i ore tuo dñm ih̄m xpm. et in
corde tuo credideris q̄ deo illum suscitauit a
mortuis: salu⁹ eris zc. Quia om̄is scia acq̄si-
ta obliuiscit nisi repetat actu ali p̄sideratōe z
etiā ybali. Quāto magi scia infusa. **J**ō apls.
Holmetipos tērate si estis i fide. ipsi vos p̄-
bate. ij. **C**oz. vi. **S**cdo deo dat ad mēsu-
rā suā grāz spūalē. q̄ qdā habēt plus. qdā mi-
nus. **R**ō. q̄ dat fm dispositōes creaturaruz.
Nota exemplū de duobz pānis vel vitz. s. q̄
rū vn⁹ est bñ mūd⁹. ali⁹ immūd⁹. qm̄ mūdus
recipit maiorē claritatē z fulgorē a sole q̄ im-
mūd⁹. licet ambo eq̄lter sint ad solē. **I**dem si
vultis i vobis recipe claritatē grē spūal. attē-
datis q̄ cor vīm sit bñ mundū z puz ab in-
uidia. odio. rācore. z mala volūtate. a mal⁹ de-
siderijsz cogitatōibz immūdis. **S**ic em̄ illu-
minabit a sole iusticie dño nro ihu xpo. q̄ qn-
tū in eo ē equalit illuminat oēm hōiem. **S**i
aut cor vestz sit rubiginatū rubigine odij. in-
uidie. rancozisz. nō illuminabitur. **P**atet ra-
tio ergo quō dispositio est causa materialis.
Eadē rō potest dari de colericis z flegmaticis
ad solē equaliter existentibz. qm̄ colerici ma-
gis sentient calorē solis q̄ flegmatici. **I**dē d-
sole iusticie xpo qui magi calefacit colericos
id est siccos a delicijs z delectatōibz munda-
nis q̄ flegmaticos viciosos z deliciosos. **J**ō
dicit scriptura ad **Ephē. iij.** **U**nicuiqz nostrū
data est grā fm mēsurā. i. fm dispositōz cu
iustibet psone. **D**e ista materia dicit christus
Matth. xxv. p modū pabole. **N**ō qdā pere-
gre pficiscēs vocauit seruos suos et tradidit
illis bona sua. **E**t vni dedit qnqz talenta. ali⁹
aut duo. ali⁹ vō vnū. vnicuiqz fm p̄p̄riā p̄tu-
tē. **E**xponūt doctores. i. fm p̄p̄riam dispositi-
onē. **I**n qua parabola xps cōphēdit om̄s
status. q̄ sunt tres cōmuniter. s.
Religiosorum.
Clericorum.
Laicorum.

Religiosi recipiūt a xpo qnqz i qbz p̄sistit di-
positio ipsoz p habēdo grāz dei i h̄ mundo
z gl̄iam in alio **P**rimū est paup̄tas apostoli-

cal. **D**e q̄ xps **Mat. x.** **N**olite possidere auz
neqz argētū. neqz pecuniā i zonis v̄zis. **N**on
perā i via neqz duas tunicas. neqz calciamē-
ta neqz virgā. **D**ign⁹ ē em̄ opari⁹ cibo suo zc.
Ecce h̄ reglā paup̄tat. aplice. **S**cdm̄ ē casti-
tas angelical. nō curādo de illa materia. nec
corde cogitādo. nec ore loq̄ndo. nec ocul⁹ in-
spiciēdo. nec manibz tēgēdo. nec opa facien-
do zc. **T**ercia ē obediētia general⁹ fm regulā
z nō p̄tra. **N**ota hic dñitā int⁹ dispēsātōem z
dissipātōem zc. **Q**uartū ē afflictio penitētia
lis seu corpal. q̄ als nō possum⁹ viuere caste
z honeste. **Q**uintū ē deuotio diuinal in ceri-
monijs seruādis. **I**n his qnqz p̄sistit dispo-
sicio seu mēsurā grē diuinal. **S**tat⁹ aut sa-
cerdotū recipit a xpo duo. p̄mū deuote offici-
are. secunduz digne celebrare. **D**e p̄mo nota
quō septē hore canonice dicunt in memori-
am passionis xpi quā rep̄tant. p̄mo matuti-
ne in memoriā captiōis zc. **Q**uantū ad scdm̄
digne celebrare ē p̄mo confiteri sacramētali-
ter cū p̄posito nō redēdi ad pctā zc. **S**tat⁹
aut sc̄laris recipit a xpo vnū tm̄. s. obedi-
entiā ad. x. p̄cepta legis. **D**ic hystoriā **Mat.**
xix. de laico a xpo querēte **Ag** bone qd bo-
ni faciā vt habeā vitā eternā. **C**ui respondit
xps. **S**i vis ad vitā ingredi. sua mādata dei
saliter q̄ nullo lucro vel piculo vitando hō
faciat p̄ mandatz dei. vnicuiqz qd d̄ diuisit
grāz fm mēsurā zc. **T**ercio dat de penā
infernālē ad mēsurā. **N**ō credat q̄ i inferno
oēs damnati habeāt penā eq̄lē. imo fm men-
surā culpaz ē mēsurā penaz. **D**eut. xxv. **P**ro
mēsurā pcti erit z plagaz mod⁹. **N**ō verbū
vt dicit. s. **Tho. in. iij. di. xlvi. q. j. ar. iij.** nō est
intelligendū de quantitate duratōis pene p
culpa infligē. q̄ iusto dei iudicio p tempali
imo momentaneo mortali pctō pena infligē
eterna. **C**ui⁹ quadruplicē vbi. s. sanct⁹ **Tho.**
reddit rationē. **S**ed hoc verbū p̄missum de
quantitate pene fm intensiōnez acerbittatis
intelligendū est z verificat. **D**uplex em̄ quan-
titas pene existit. s. fm intensiōnem acerbita-
tis. z fm duratiōem t̄pis **Q**uantitas pene re-
spondet quantitati culpe fm intensiōnem acer-
bitatis. vt fm q̄ graui⁹ peccauit fm h̄ ei gra-
uior pena infligē. **U**n̄ **Apoē. xvij.** **Q**uantū
glorificauit se et i delicijs fuit. tantū date illi
tormentū z luctū. **N**ō autē respōdet duratio
pene duratiōni culpe. vt dicit **Aug. xxi. d. ci**
uitate dei. **H**ec sanct⁹ **Tho. ibi. s.** **J**ē idem
sanctus **Thomas** dicit vbi. s. in solutiōe ad

Dominica infra octa. epiphanie

secundum argumentum quod arguit duorum peccatorum mortalium. unum est gaudium et maius altero. gaudium dicitur maiori pena quam alterum puniri debet. Soluitur quod quantitati peccati respondet quantitas pene secundum intensionem. Et ideo peccatorum mortalium inaequalium erunt pene inaequales in tensione. equeles autem duratione. **I**dem dicitur in libro 5 gentiles. c. ciiij. vel secundum aliam quantationem. c. lxxij. **D**icitur quod secundum Augustinum in quolibet peccato sunt duo. scilicet auersio ab incommutabili bono. et reuersio ad bonum commutabile. scilicet ad temporalia et terrena. **I**dem sunt in inferno due pene correspondentes. scilicet pena damni. et pena sensus. ut dicitur in **Thomae**. iij. 5. g. c. x. ubi sic dicitur. Peccato quod in deum committitur non solum pena damni sed etiam pena sensus debetur. pena enim sensus respondet culpe quantum ad reuersionem inordinatam ad commutabile bonum. sicut pena damni respondet culpe quantum ad auersionem ab incommutabili bono. **N**ec ille in forma. **P**rima. scilicet damni est nunquam videre deum. secunda est torqueri et pati a creaturis propter gratiam. de peccato superbie ubi est auersio et conuersio. quod de precepto nobis et ostendit in se humilitatem et superbia auerit se nolens deo obedire. et reuertit se ad superbia. pompam et cetera. **I**dem superbia in inferno nunquam videbit deum. nec habebit honores paradisi. sed erit in inferno in cacabis plumbi liquido facto. **R**espondeo. quod superbia est omnibus onerosus. ideo et cetera. **I**tem de precepto ne homo faciat auaricia. **L**uce. xij. **V**idete et caute aboi auaricia. **O** dicitur auarus non curat de precepto dei et cetera. ego non es diues. **I**dem in inferno habet penam damni. et nihil poterit habere de his que desiderat. ut patet de diuite epulone et cetera. **E**t pena sensus. quod erit in auro et argento liquido facto. **U**nde dicitur propter aurum et argentum fecit deus. **I**dem de peccato luxurie. de precepto ne illud fiat nisi in uis et uxor. sed luxuriosus non curat de precepto dei. ideo punietur pena damni. quod non habebit delectationem paradisi et cetera. et penam sensus in ueru ad instar cyrogrilli et cetera. quod habuit ita calefieri pro luxuria. **I**dem de peccato inuidie. de precepto ut diligamus inuicem et cetera. sed inuidiosus non curat imo inuidet primo. ideo punietur pena damni. quod non sentiet delectationes nec amorem paradisi. **E**t pena sensus in seruente pice. quod habuit cor nigrum pro inuidia. **I**dem de peccato gulae di. **A**ttendite ne grauentur corda ustra in crapula et ebrietate. **L**uce. xxi. sed gulosus non curat. ideo punietur pena damni. quod non gustabit delectationem paradisi. **E**t pena sensus in calce ubi semper esuriat et sitiet. **I**dem de peccato ire de uindictiuis et iracundis. quod nolunt remittere iniurias et cetera. punietur pena damni. quod nunquam habebunt pacem paradisi. **E**t pena sensus. quod semper erunt in guerra in inferno. **I**dem de accidio

sis. quod nunquam habebunt quietem glorie. **D**e quo **J**ob. am modo iam dicit spiritus ut requiescat a laboribus suis. opera enim illorum sequuntur illos. **A**pocalypsis. xiiij. **E**t habebunt penam sensus. quod spiritus laborabunt in fine spiritus. quod non permittent ipsis quiescere. **E**cce quod pro mensura peccati erit et plagarum modus. **I**dem **I**sa. xxvij. **I**n mensura pro mensura cum abiecta fuerit indicabit eam. **N**ota in mensura. scilicet culpe cum abiecta fuerit. scilicet anima a corpore de hoc mundo indicabit eam. **D**e ista potest dici thema. **D**e diuinitate mensuram. scilicet pene. **Q**uarto dicitur de mensura gloria celestis. quod non omnes beati qui sunt in paradiso habent equeles glorias. sed quidam maiorem. quidam minorem secundum mensuram bonorum operum que fecerunt in hoc mundo. **A**uertas. **M**ensura bona et confortata et coagitata et superfluentem dabitur in sinu uirginis. **E**adem quippe mensura que mensi fuerit remetietur uobis **L**uce. vi. **D**e hoc. **Thomae**. tractat in. iij. dist. xlix. q. i. ar. iij. q. ij. vix beatitudo ab omnibus equaliter participabit. **E**t respondet quod non equaliter beatitudo participabitur ab omnibus beatis ex parte subiecti siue operantis. quod unum beatius erit magis perfectum lumine glorie secundum gradum caritatis sue. et sic erit potentior ad illam uisionem diuine essentie quam alius. et sic operatio in uno peccato erit perfectior et delectatio maior. et hoc confirmat per illud quod dicitur. ad **Corinthios**. xv. **S**tella differt a stella in claritate. sic erit resurrectio mortuorum. secundum unum resurgentium maiorem gloriam habebit quam alius. **I**tem ad idem. **P**remium dicitur respondere merito. sed quidam sunt excellentioris meriti alius. secundum unum beatitudo sine gloria celestis sit fructus primus. unum potest habere maiorem gloriam et beatitudinem. et habebit si fuerit perfectus maiori lumine glorie quam alius. **I**dem dicit eadem di. q. ij. que est de uisione diuine essentie. ar. iij. **E**t prima parte. q. xij. ar. vj. **S**ed ex parte obiecti erit equalis gloria et beatitudo in omnibus beatis. **Q**ui obiectum operantis in quo beatitudo consistit est omnino unum et idem. scilicet diuina essentia. ex cuius uisione omnes erunt beati. **E**t ex hac parte non erit alius gradus in beatitudine. quod de omnibus beatis se ut obiectum beatificationis ostendit. **E**t sic patet intellectus dicte autoritatis. **E**adem quippe mensura que mensi fuerit remetietur uobis. **L**uce. vi. **I**n dicta autoritate ponuntur quattuor conditiones secundum quod quadrupliciter meremur in hoc mundo. scilicet.

- B**ene cogitando.
- B**ene loquendo.
- B**ene operando.
- E**t aduersa patienter tolerando.

Logitatio meremur expellendo statim malas cogitationes de corde tanquam prunas ignitas de manu. quod licet imaginatio sensualis sit aperta

Sermo. III.

diabolo q̄ p̄t ibi ponere prunas ardētes ma-
laz cogitationū. n̄ i libertate n̄ra ep̄buri de-
lectabilē. v̄l nō cōburi virilit̄ expellēdo. s̄bi
ḡra. si diabol⁹ ponit i n̄ra sensualitate malam
cogitatōz de supbiarē. vos potest⁹ ipsā expel-
lere cogitādo xpi humilitatē. Idē p̄t dici de
alijs pctis. Isto mō meremur mēsurā bonā.
q̄ bone p̄sone iā i h̄ mōdo solat. **Berū.** Dul-
ti vidēt cruces n̄ras q̄ nō vidēt solatōes no-
stras. **Secdo** meremur ore cauēdo a falsis et
enormib⁹ iuramētis a mēdacijs ⁊ diffamatōi-
bus. s̄ affirmare debem⁹ p̄ aduerbia. dicēdo
ita. nō zē. **Hoc** mō meremur mēsurā p̄fertaz
i. plenā in sine q̄n ange⁹ a dextr⁹ et diaboli a
sinistr⁹ expectāt aie exitū d̄ corp⁹. q̄ si bona fe-
cerit recipit a bono angelo. **Ecce** h̄ mēsurā
p̄fertā. **Tercio** meremur b̄n opando i opib⁹
miscōie. p̄nie ⁊ iusticie. a pctis cauendo. festa
deuote fruādo. **Isto** mō meremur mēsuraz
coagitatā. i. calcatā. ⁊ h̄ q̄n aia intrat padisuz
⁊ salutat cū gaudio ab aiab⁹ b̄riszē. **Quarto**
meremur paciētē aduersa ⁊ mala tolerando
Isto mō meremur mēsurā supeffluentē. i. su-
peri⁹ effluentē. h̄ crī p̄ die iudiciū q̄n glia aie
redūdabit in corp⁹. **Ecce** q̄re diē. **Eadē** q̄ppe
mēsurā q̄ mēsi fuerit⁹ remetiet vob. **De** ista
p̄t dici. **De** diuinit mēsurā. s̄ glorie.

Dñica infra octa. ephie. **Sermo. iiii.**

Proficiebat sapi-

entia. etatez ḡra. **Lu. ij.** Sanctum
enāgelii p̄tinet i effectu tria singu-
laria de dño ihu xpo q̄ sūt magne difficulta-
tis. **Primū** est erementū corpale. scdm̄ docu-
mētū spūale. **terciū** exēpluz spūale. q̄ ostēdūt
clare i thēmate posito. **Primū** ē cū d̄r. proficie-
bat etate. **Scdm̄** cuz d̄r. proficiebat sapientia.
Tercii cū d̄r. proficiebat ḡra **Primū** qd̄ oñdi-
tur i sc̄to enāgelio de dño ihu xpo ē augmen-
tuz corpale. ibi. proficiebat etate. **Sciendū** qd̄
dñs ihs xps exiēs d̄ vtero m̄ris noluit subi-
to magn⁹ apparere cū potuisset ita magn⁹ na-
sci vt fuit d̄ adā i p̄ncipio m̄di. q̄ exiuit de vte-
ro m̄ris sue. s̄ tre iā magn⁹ ⁊ hō p̄fecte etatis
xxx. annoz. **Hoc** t̄git t̄r̄ di. **Formauit** de-
us hoiez. nō diē puez v̄l infantē. s̄ hoiez d̄ li-
mo tre. ⁊ inspirauit i faciē ei⁹ spiraculū vite. et
fact⁹ est hō. nō diē infās. i. aiaz viuētē **Berū. ij.**
Tertū ē qd̄ ita potuisset facere xps d̄ seip̄o. s̄
noluit. imo voluit vt ceteri paulatiz crescere
Primo voluit eē infās vt ceteri. nō loq̄ns nec
ambulās. **Secdo** voluit eē puer. **Tercio** ado-

lescens. **Quarto** iuuenis. ⁊ tandē vir p̄fect⁹.
v̄n debuit p̄ oia s̄rib⁹ assimilari. **Heb. ij.** **Rō**
ad oñdendū qd̄ veniebat p̄ saluatōe oim. **Ve-**
nit em̄ saluare p̄mo infātes p̄ innocētā. **Se-**
cūdo adolecētes p̄ generalē obediētā. **Terc-**
cio iuuenes p̄ sacralē p̄niaz. **Iō** debuit p̄ oia
s̄rib⁹ assimilari. q̄ vult oēs hoies saluos fieri.
i. ad **Thi. ij.** **Si** dicat. nō videt venire salua-
re senes. qz noluit esse sener. s̄ voluit mori in
flore iuuetut⁹. ⁊ dare vitā suā i etate i q̄ mag⁹
vita diligit. **Iuxta** p̄phiam **Diere. xij.** i. p̄sona
xpi di. **Reliq̄** domū meā. dedit dilectā animā
meā. s̄ vitā. i. ma. inimicōz m. **Rūdeo** qd̄ imo
venit etiā saluare senes. licet ip̄e nō fuerit se-
ner. t̄n a senib⁹ voluit b̄ndici. s̄ a simeō ⁊ an-
na. **Iō** postq̄ sc̄tā m̄ ecclia festiuauit de in-
fancia saluator⁹ i festiuitatib⁹ trāsact⁹. mō in-
cipit facere officiu⁹ de ei⁹ puericia q̄n fuit. xij
annoz. **De** h̄ dicit p̄ncipiū enāgelij **Lū** fact⁹
esset ihs annoz. xij. ⁊ c. ascendentib⁹ ill⁹ hiero.
fm̄ p̄sue. diei festi. p̄sumat⁹ qz die. cū redi. re-
mā. pu. ihs i h̄ie. et nō cog. pa. **Existi.** aut̄ illū
esse i comitatu ve. iter diei zē. **Hora** p̄ tridū
inuenerūt eū in tēplo in medio doctoz. **Dic-**
quō s̄go maria ibat ad templū dñi i hierlm̄
i festiuitatib⁹ ordinatis fm̄ legē. qz in tota iu-
dea nō erat nisi vnū templū. s̄ i ciuitate birlz
in q̄ possent offerre sacrificiuz. p̄pter qd̄ iudei
teri anno tenebāt venire ad templū i birlm̄.
s̄z in festo pascat⁹. penthecostes. ⁊ zenophe-
gie. i. tabernaculoz s̄xionis. ex p̄cepto legis.
Virgo maria in dictis festiuitatib⁹ etiā vole-
bat venire d̄ nazare. h̄ q̄ distabat a hierlm̄ p̄
xl. miliaria. **Et** ex magna dilectōe nolebat di-
mittere filiū suū ihs. s̄ ip̄m portabat in bra-
chijs q̄n erat infās. **Sed** q̄n fuit puer duce-
bat ip̄m p̄ manū. **Nota** hic t̄tēplādo quō s̄-
go maria ibat cū filio. aliq̄n cuz calore. aliq̄n
cū frigore. pluuia. niue. v̄to ad templū. **Si**
fuisset sibi dictū. virgo b̄ndicta quoradatis
modo cū tali tempe. **Respondisset** virgo ma-
ria. vado ad templū dñi in hierlm̄. **Virgo**
benedicta. ⁊ nunqd̄ vos estis templū dei ma-
gis sanctū qz illud. de q̄ dicit ecclia **Templū**
repente sit dei intacta nesciēs vix s̄bo con-
cepit filiū. **Et** nunqd̄ fili⁹ vester est templū di-
niritatis. **Hoc** autē dicebat de templo cor-
poris sui. **Joh. ij.** **Sed** respondisset virgo si-
naliter. hoc facio in exemplū christianozū. vt
q̄n audierint hoc null⁹ q̄ntūcūqz delicat⁹ ex-
cuset se ne vadat ad eccliaz rōne caloris. s̄r
pluuie. frigoriszē. **Hoc** dicit exp̄sse **Beda** in

Dominica infra octa. epiphanie

omelia hodierna. q̄ s̄go maria vt daret exē/
plū ibat ad tēplū. **J**ō memēto vt diē sabbati
.i. q̄et̄ sc̄tifices. **E**xo. xx. **A** negotijs t̄pali-
bus escēdo. z in sp̄ualibz se occupando. **N**ota me
mēto. **I**n nullo alio p̄cepto dicit memēto ni
si in isto. vt postq̄ laborasti i negotijs t̄pali-
bus feria sc̄da. tertia zc. **D**e d̄nica dicit. me-
mēto zc. **E**xēplo etiā s̄ginis parētes debent
ducere filios z filias ad eccl̄iaz. **N**ota s̄ ma-
lā p̄suetudinē de puell̄ q̄ nō vadūt ad missaz
ideo sunt tot male. qz tunc habēt oportunita-
tē faciēdi malū. qd̄ nō p̄nt infra hebdomadā
qz parētes sūt i domo. **I**ndeveniūt aliq̄ gra-
uide ad nuptias. vel iā peperunt bis vel ter.
Jō ducēde sunt ad eccl̄iaz vt habeāt deuoti-
onē. qz nisi deuotio retineat m̄lierē zc. **I**tē si
l̄ij sunt ducēdi ad eccl̄iaz p̄ p̄zem vel m̄rez zc.
Cōpleto autē festo. vii. diebz. p̄sumatisqz die-
bus cū redirēt. remāsit puer ihs i hierl̄m. **N**ō
p̄ parētū negligētā. s̄ p̄ diuinā p̄uidētā. **E**t
nō cognouerūt parētes ei⁹. **R**ō. qz erat p̄sue-
tudo iudeoz ex honestate. vt hoies. s̄ viri p̄
vnā viā. mulieres autē p̄ aliā. vel hoies p̄cede-
bāt z mulieres seq̄bant. **P**ueri ḡ poterāt ire cū
p̄ze vel m̄re. **N**ō ḡ s̄go maria recessit d̄ tēplo.
z nō vidit iuxta se filiū suum ihs. credidit q̄
eēt cū **J**oseph z veniret euz eo. **I**dē credidit
Joseph qm̄ nō vidit ihs. cogitauit q̄ esset cū
matre. **H**oc tāgit euāgelista breuiter di. **C**o-
gitātes eū in comitatu eē. venerunt iter diei
Credo q̄ ioseph alijs vicibz fuit p̄r. in naza-
reth. qz hoies vadūt veloci⁹. z vt paret cenā.
Et qm̄ s̄go intrabat domū. fili⁹ occurrebat si-
bi. qm̄ veniebat p̄r. cū **J**oseph. z faciebat si-
bi magnū festū. **S**z nūc qm̄ s̄go intrauit. z n̄
vidit filiū suū: dixit **J**oseph. vbi ē fili⁹ meus.
Rndit **J**oseph. z non erat vobiscū. **M**iser.
ego credebā ipm̄ esse vobiscū. **T**ūc s̄go plā-
gēs dixit. **M**iserā qd̄ ē de filio meo. z statiz
magn⁹ clāu⁹ intrauit in corde. qz diligebat ip-
sum pl⁹ qz oēs m̄res. **R**ō. qz alie m̄res diligūt
filios suos tanqz creaturas suas. sed s̄go di-
ligebat ipm̄ etiā tanqz suū creatorē. **I**tez alie
matres pdūt s̄ginitatē p̄pter filios. sed ipa nō
Itē alie matres dolēt in partu. sed s̄go nihil
Et virgo plorādo intrauit camerā di. **M** fili-
mi vbi estis vos mō. vtinā nō in manibz ar-
chelai filij herodis. **M** fili. vbi cūqz sitis. vos
scitis mō bñ dolorē meū z timorē. **T**unc cor
virginis erat inter duas molas. **E**x vna pte
cogitabat vtz ascēderit in celū ad patrē. **E**x
alia pte dicebat. **Q**uō recessisset q̄ nil sibi di-

kisset. nec p̄dicasset euangeliū. nec instituit sa-
cramenta. **E**x alia parte cogitabat ne ipm̄ te-
neret fili⁹ herodis q̄ tunc regnabat. **J**oseph
autē ex alia pte plorabat dicēs. **M** miser qd̄ di-
cet mihi de⁹ p̄r. qz tā male custodiui filiū suū
M miser quid dicā de tanta mea negligētia.
Secus de multis matrimonio p̄iūctis. **N**ō
nunq̄ dū quid aduersitatis turbatiōisqz oc-
currit in domo. p̄tendūt vir z vxor dicētes.
Vos fecistis. imo vos fecistis. sed s̄go z **J**o-
seph mutuo se p̄solabāt. **D**icebat s̄go ioseph
Nī ceneris. qz ego nō possum comedere nisi
vos comedatis. **D**ixit s̄go ioseph. **N**ī p̄qui-
ram⁹ filiū meū inter vicinos. z apud notos z
amicos. **D**ic quō ibant de nocte euz laterna
plorātes. z ipm̄ querētes. z oēs mirabantur.
Et multe m̄lieres affociabāt eis p̄ nazareth.
z ipso nō inuēto redierūt ad domū. **E**t virgo
intrauit camerā suā. z fletis genibz lacrimā-
do dicebat. **M** de⁹ p̄r vos scitis vbi ē fili⁹ v̄r z
me⁹ virtute cui⁹ p̄cepi velitis me cōsolari. **M**
fili vbi estis mō. iā amplius nō possum pati.
Idē faciebat **J**oseph ex alia parte. nec de to-
ta nocte dormierūt. in crastinuz bono mane
redierunt in hierl̄m. z fuerunt ibi i sero. **C**o-
gitate quō in nocte circuibāt p̄ ciuitatē cum
laterna. s̄ p̄ ciuitatē hierl̄m querētes ipsuz in-
ter cognatos z notos. de q̄ gētes mirabātur
q̄ tali hora iret p̄ villā cū esset famosa de ma-
xima honestate et sc̄titate vite. **C**ogitate qm̄
inueniebat p̄ vigiles. quō dicebāt. o quis va-
dit ibi zc. **T**ransactis tribz diebz. dixit virgo
vadam⁹ ad templū dñi z ozem⁹ vt ipm̄ inue-
niam⁹. **D**icit euangeliū. **E**t factū est post tri-
duū. innenerunt illū in templo in medio do-
ctorū. **S**tatim virgo ascendens ad eū dixit
Fili qd̄ fecisti nobis sic. s̄ nobis ignorantibz
Sed nō fuit increpatō sed questio. **E**cce p̄r
tu⁹. s̄. putati⁹ z ego dolētes querebamus te
Cogitate quō x̄ps p̄solabat matrē suam di-
cēs. **Q**uid est q̄ me q̄rebat⁹ nescitis qz in his
q̄ p̄ris mei sūt optet me esse. **D**e tota ista ma-
teria vel speculatōe ecce p̄phetia loquēs in p̄-
sona s̄ginis marie. **A**diuro vos filie hierl̄m.
inueni quē diligit aia mea. que siui illūz non
inueni. surgā z circuiibo ciuitatem p̄ vicos z
plateas. querā quē diligit aia mea. tenui eum
nec dimittā. **C**antiē. iij. **M**oraliter nota
quātū dolere debem⁹ cū ihs pdim⁹. **V**irgo
maria in festiuitate pdidit filiū suum. tū sine
peccato pdidit. **E**t nos in festiuitatibz perdi-
mus x̄pm̄ p̄pter pctā. **Q**uia in diebz festiuis

Sermo. III.

plura pctā mortalia pmittit. **D**ic d' qlibz sta
tu ad libitū. **J**ō dicit xps nobis. **F**estiuitates
v'as odiuit aia mea. **J**sa. i. **H**o. 7 p' edūū iue
neft eū i tēplo. q're p' tridūū 7 nō añ. **R**ō. q: q'
pdit xpm et pctō. nō pōt ipm inuenire nisi p'
tridūū. s. p' tria opa p' nialia. p'ma ē cordis p'tri
tio. q' dicit dies natural' includēs noctē culpe 7
diē grē. q' p' tritio nō ē sine claritate diuine
grē. et q' dolet de culpa p'terita. **S**ecda ē oris
p'fessio. q' etiā dicit dies natural'. cui' nox ē pla
tio pctōz q' si se diffamādo. dies clara ē remis
sio pctōz. q' sit i absolutōe. 7 oris claritas grē
quā si iā hēbat ex p'tritōe. augmētāt ex p'fessi
one 7 absolutōe. **T**ercia ē vite correctio. cui'
nox ē labor correctōis. 7 mutatō male incli
tōis. **D**ies hō claritas p'scie 7 bone fame **C**or
rectio fit. q: si fuisit sup' b. van' p'pofus 7 c.
d' cetero sis hūil. 7 sic d' alijs vicijs et p'tritibz.
Doc mō p' tridūū inuenit xps in tēplo i ma
nibz sacerdotis ad digne cōicandū. **A**uctas
allegorice. **I**bin' viā triū diez in solitudine
vt in molem' deo n'ro. **E**to. iij. p' p'm' pūct'.

Secōm ē documentū spūale. cū dicit. p'ficie
bat sapia. **D**oc h' b' magnā difficultatē in
theologia. **N**ā ois doctrina theologicōz. sin
gularit' mgr' sen. in. iij. dicit. q' xps nō solū in
q'stū de'. sed etiā in q'stū hō i p'mo instāti crea
tōis aīe habuit tantā sapientiā q'ntā h'z mō i
celo. **A**uctas **J**sa. **B**utirz et mel comedet: vt
sciat reprobare malū 7 eligere bonū. **J**sa. viij
Nota vt p' q'suis xps in p'mo creatōis instāti
sciret reprobare malū 7 eligere bonū. tñ vt ce
teri pueri voluit comedere butirz 7 mel. **I**tez
Hiere. xxxi. **N**ouū creauit de' sup' terrā. femi
na circūdabit v'z. s. statim p'fectū in omnibz.
Quō d' dicit euāgel' a. q' xps p'ficiebat sapia
Rūdeo. q' h' p't intelligit dupl'r. q: p'ficiebat sa
pientia habitualit' vel effectualit'. **H**abitua
liter aut' xps nō p'fecit i sapientiā. sed p'fecit ef
fectualit'. q: q'nto mag' crescebat i corpe. tāto
maiores effect' oñdebat sapientie. **E**xemplū
de sole. q' licet tantā claritatē habeat hora p'
ma q'ntā h'z hora tertia habitualit'. 7 tantam
hora tertia quantā hora meridiei. tñ sol effe
ctualit' p'ficit in claritate. q: maiorē claritatē
oñdit hora tertia q's hora p'ma 7 maiorē i me
ridie. **N**ta etiā est de ihu xpo sole iusticie. **L**i
cet in instāti creatōis h'et tantā claritatē sa
pientie q'ntā h'z mō in celo habitualit'. tñ effe
ctualiter in sapientiā crescebat 7 p'fecit. **Q**m i
auroza. s. añ q's virgo ipm pareret: nondū or
tus erat sup' terrā. 7 iā dabat aliquos radios

claritatis. s. r'gini **M**arie. **J**oseph et **E**liza
beth. **S**ed maiores dedit hora p'ma. s. in na
tiuitate p' tot mirabilia. **S**z adhuc maiores
dedit hora tertia. s. q'n fuit duodecim annoz
disputando cu' doctoribz. **S**ed multo ma
iores emisit adhuc i meridie. s. q'n fuit. xxx. an
noz in p'dicatioe euangelicaz miraculoz ope
ratioe. **E**cce quō xps p'ficiebat sapientiā effe
ctuali. **D**e h' p'pheta in p'sona dei p'ris loquen
tis de xpo homie. d. **E**cce intelliget seru' me
us. 7 exaltabit 7 eleuabit. 7 sublimis erit val
de. **J**sa. liij. **U**bi ponit' q'ttuor grad' exaltati
onis effectual'. **P**rim' ibi. **E**cce intelliget ser
uus me'. s. statim in instāti p'ceptōis. 7 exalta
bit. s. hora tertia 7 p'ma in natiuitate. 7 eleua
bitur. s. disputando cū doctoribz. 7 sublimis
erit valde. s. in p'dicatioe euāgelica. **N**ō vide
am' de rad'js sapientie q's emisit q'n fuit duo
decim annoz. **D**e hoc dicit euāgelista. **I**n
uenerūt eū in tēplo sedentē in medio docto
rū. audientē illos 7 interrogantē. **S**trupēbāt
aut' oēs q' eū audiebāt sup' prudētiā 7 respon
sis eius. **E**go amore v'ri q'sui de mō sedendū
quō xps sedebat in medio doctoroz. 7 de mate
ria de q' disputabāt. **N**odū sedēdi declarat
Beda in omelia hodierna dicens. q' xps tenuit
formā discipuli. q's fuit magne hūilitatis in
diciū. imo eximū discēdi humilitatis exem
plū. **Q**uidā dicūt q' xps sedebat i cathedra
in medio doctoroz. 7 ita pingūt pictozes. 7 ma
le. **D**ic quō in angulo templi doctozes habe
bāt scamna circulariter posita p' p'silijs 7 di
sputatōibz. vbi erat rota tota libris plena. et
q'n doctozes disputa bāt. pueri maxime inge
niosi ponebāt se in medio doctoroz in terra se
dendo 7 doctozes audiēdo. 7 dedubijs ipos
interrogādo. sed nō p'tra doctozes arguēdo
Hūc modū alioz pueroz voluit tenere xps
Ideo dicit. inuenerūt eū in medio doctoroz au
dientē illos 7 interrogantē. nō dicit arguen
tē. **M**ateria autē de q' tūc doctozes 7 rabini
disputabāt. inueni in eplā gl'iosi **H**ierony
mi ad **P**aulinū. ca. iij. vbi dicit. **D**uodecim
annos saluator' impleuerat 7 i tēplo sedēs de
q'ōnibz legis interrogās. nō dicit. disputans
vl' arguēs. magis docet dū prudēter interro
gat. **H**o. de q'ōnibz legis. **D**ic p'ctice quō fue
rūt rōnabilē q'ōnes legi. 7 q' tūc maxie dispu
tabāt erāt d' aduēru messye. q: oēs doctozes
nullo discrepātē sciebāt ipm aduēru messye eē
p'pletū. tā ex p'ph'ia iacob **B**en. xlij. **N**ō aufere
tur sceptr' de iuda. nec dux de femore ei' do

Dominica infra octa. epiphanie

nec veniat q̄ mittēd^o. **Q** tūc regnabat **Herodes**. **I**tez ex hebdomadib⁹ danielis. **D**ō ponam⁹ disputatōes i forma. **C**ū cēt ibi doctores multi z m⁹grī z rabini sedētes i scānis z pueri in medio eoz vt dictū ē. inter q̄s erat xps. vn⁹ doctor. p̄posuit q̄dem d. **Q**uid vobis videt⁹ aduētū messie. **R**ūderūt ali⁹. **P**ro certo tps aduēt⁹ messie ē p̄pterū. tñ si habet ali quā rōem vel p̄phiam in oppositū dicat. **R**ū dit ali⁹ doctor. **B**n̄ videt mibi q̄ aduēt⁹ sit p̄pter fm̄ p̄phetias. sed tñ dubito ex q̄dā p̄phetia **Aggei**. ij. di. i p̄sona dei. **N**ec dic⁹ dñs de⁹. **A**dbuc vñ modicū z ego mouebo celū z terrā. z mare. z aridā. z mouebo oēs gētes. z tūc veiet desiderat⁹ cūctis gētib⁹. **Aggei**. ij. **D**ñi mei reuerēdi nōdū vidim⁹ ista signa. q̄a nō vidim⁹ nouū motū i celo nec i terra. **U**ez dicitis dicebāt ali⁹. **I**ō cogitem⁹ sup h. z nesciebāt aliud dicere. **T**ūc surrexit xps i forma discipuli manibus plicatis obtēta licentia loq̄ndi dixit. **D**ñi si recordami mō sunt duodecim anni q̄ celū fuit motū p nouā stellā. q̄ dixit tres magos orientis. fm̄ q̄ ego audiui a parentib⁹ meis. **S**i videt vobis q̄ iste motus fuerit nouus. **I**te terra fuit tunc moraz mare. q̄n̄ ex p̄cepto impatoris q̄libet ibat vt p̄fiteret in ciuitatē suā. si forte esset h. **E**cce interrogās. **S**ed verba sua veniebāt ad cor cū lumine. put sibi placebat. **D** dixerūt ipsi. verū dicit p certo. **E**go recordor q̄ tūc fuit mag⁹ mot⁹ i celo z in terra. **D**ixit xps. **D**ñi parcat⁹ si pueri querūt. **E**cce quō de questōib⁹ legis interrogās magis docet dū prudēt in terrogat. **D**einde ali⁹ dixit. **D**ñi aliud signuz dedit **Isa**. dicens. **P**opul⁹ q̄ ambulabat i tenebris vidit lucē magnā. habitātib⁹ in regione ymbre mortis lux orta est eis zc. **P**aruu⁹ lus nat⁹ ē nobis: z fili⁹ dat⁹ ē nobis. et fact⁹ est p̄ncipat⁹ sup humez eius zc. **Isa**. ix. **H**oc signū debuit esse i natiuitate reg⁹ messie. **S**z hoc signū nō vidimus. **D**icebant ali⁹. **V**erū dicitis. z voluebāt z reuoluebāt libros. **D**ixerūt xpo. q̄d dicitis vos h̄ fili. dubitat⁹ aliquo. **E**t surrexit hūilit. z loq̄ndo cuz magna reuerētia dixit. **A**udiui q̄ in ciuitate bertheleē in media nocte. modo sunt. xij. anni. apparuit magna claritas. intm̄ q̄ nor videbat meri dies. si iuxta illud psal. **N**or sicut dies illuminabit. **E**t audiui q̄ angeli apparuerūt pastorib⁹ cū magna claritate. int⁹ q̄s loq̄bat vn⁹ dicens. **E**uāgelizo vobis gaudiū magnū. quia nat⁹ ē nobis bodie saluator zc. **D**icebant do

ctores. **R**ūdit bñ. **R**ecordor q̄ talis fama fuit publica. **N**ūquid recordami quō fuit scriptū nobis de hoc. **S**i fili bonas gr̄as dicimus vobis. qz ita clarificat⁹ intellect⁹ n̄ros. **E**cce quōde questōib⁹ legis interrogās magis docet zc. **A**li⁹ doctor dixit suspirans. **D**ñi dubito q̄ totū n̄m gaudiū z spes sit per dita. **E**t nunq̄d dicit p̄pheta. q̄ statim veniet ad templū dñator quē vos q̄ritis. z angel⁹ restamētū quē vos vultis. **Malach**. iij. sed nōdū venit. **D** fatui z inscīj cū habebant ipsuz p̄sentē. p̄pter hoc dixit eis **Iohānes**. **D**edit⁹ vestz sterit quē vos nescitis. **Ioh**. j. **E**t interrogauerunt eū q̄d diceret. q̄ rūdit. **D**ñi. q̄d p̄nt dicere pueri inter vos. **A**udiui a parentib⁹ meis. q̄ post miraculū de lumine in media nocte in ciuitate berthelem apparēte. q̄ in xl. die vna mulier iuuenis cū puero i brachijs eū baiulans venit ad templū. et sanct⁹ symeō z anna p̄phetissa p̄dicauerūt eū dicentes. q̄ ille erat ver⁹ messyas z saluator mundi. **D**ixerūt ipsi. **P**er deū vez dicit. **S**ymeō erat z sāguine⁹ me⁹ et amie⁹ me⁹ a q̄ ego audiui. **D**ixit alius. z ego audiui ab anna cōsā guinea mea. **D** bñdicaris fili. z addiscas bñ. **D**einde rabbi **Samuel** suspirās z q̄s flēs dixit. **E**t nunq̄d recordami quō herodes rex occidit om̄s pueros q̄ et illū. q̄ dñi detis rōnes z erant tristes. et nō poterāt rūdere. **Q**ui dixerunt xpo. **Q**uid dicit⁹ vos hic fili. q̄ cū magna humilitate rūdit ne notaret de p̄sumptōne. **D**ñi reuerendi. ego legi **Ezo**. xxiij. **N**ō coques bedū in lacte matris sue. **D**odo dñi. pueri possēt hic dubitare. nō dixit q̄ ipse dubitaret. andeus veller ostendere quomō esset decoquēd⁹ bedus. vel an esset p̄pheta de messya ne in lacte matris moreret⁹ duz esset puer. **M**oyles in trib⁹ locis dicit. **N**ō coques bedū zc. qz tripliciter fuerūt innocentes ab herode occisi. quidā gladijs. quidā lanceis. ali⁹ balistis. ne parentes zc. vel dicas sic. q̄dā gladijs. q̄dam suffocati siue strāgulati. q̄dā fuerūt pcussi ad parietes. **V**el quia herodes voluit occidere xpm̄ ter. s. in natiuitate. in aduētū regū. z in purificatione zc. **S**ed xps nec sic. nec sic fuit ab **Herode** interfect⁹. **I**ō dicit ibi **Moyles**. **N**ō coques bedum. i. xpm̄ zc. **H**oc intellexerūt doctores z m⁹grī. dū xps loqueret⁹ virtute diuina: dicentes. **U**ez dicit. qz illud p certo fuit p̄pheta de messya. **I**ō sine dubio nō fuit ab herode occisus. **E**t dū essent sic cōsolati: venit virgo maria di. **F**ili q̄d fecisti nobis

Sermo .III.

sic. zc. Cui dixerunt rabini. est fili' v' iste. Rñ
dixit ego maria. Ita dñi. O tā bonū z tā gra-
tū filiū habetis. Addiscat. qz adhuc erit ma-
gn' rabin'. Nō ostendatis ei officiū viri v'ri.
O quales stulti. habebāt ipm p'sentē z nō co-
gnoscebant. De ista sapientia xpī. pphētia fu-
it tūc p'pleta. Ego sapientia habito i cōsilio
z eruditus intersuz cogitatōibz. Prouer. viij.
Ecce quomō pficiebat sapientia effectualit'
¶ Tercia p'ncip' est de exemplo p'tuali. cum
dicit. pficiebat grā. Sillis difficultas ē de p-
fectu grē sicut de p'fectu sapiētē. z silt' respō-
des. quoniā xp's in instanti sue p'ceptiōis ha-
buit tantā grām habitualit' quantā hz nunc
in celo. Sed sicut dicit de claritate solis que
magis orit' hora tertia qz p'ma zc. Ita etiam
potest dici de claritate gratie. quoniā sol ha-
bitualit' habet tantā claritatē hora p'ma quā
tam hz hora tertia. zc. Sed effectualiter sol
magis ostēdit claritatē suā hora tertia qz ho-
ra p'ma. z magis hora meridiē qz tertia qz di-
cit p'hs. qz lux est vehiculū caloris. Idēd xp'o
sole iusticie. Ideo ap'us. Apparuit grā dei z
saluatoris. nostri omibz homibz erudiēs nos
ad Tyrum. ij. Nota. apparuit grā. non dicit
creuit grā. sed apparuit grā. s. effectualit'. eru-
diens nos. s. dando exemplū virtuale nobis
de quo dicit euangelista in tertia p'te. descē-
dit cū illis in nazareth. z erat subdit' illis v'z
qz in finē ¶ Moraliter sup' h' qd dicit. z erat
subdit' illis. Non legit' q' i domo s'ginis ma-
rie esset aliquis nisi ipsa cum Joseph sponso
z christo ei' filio. quis faciebat seruitiū dom'
qz vbi sunt tres p'sone multis seruitiis indi-
gent. Dicit Lucas de xp'o. q' erat subdit' ill'.
Ideo ipsemet christ' dicit. Fili' hominis non
venit mistrai sed ministrare. Matth. xx. Ecce
quō pficiebat grā seruiendo parentibz. Dicā
vobis vnū seruitiū. vt m'gr' hystoriaz exp'el-
se dicit. q' xp's cū alijs pueris ibat ad portā/
dum aquā de fonte. Dic p'actice quō virgo
de mane volebat recipe amphorā vt porta-
ret aquā. Nota hic s' mulieres q' dicunt. ego
portavi bonā dotē. ideo nō intrabo coq'naz.
nec portabo aquā. Habeat vir me' ancillaz
vel captinā. Et vos quid facietis. Vidēs io-
seph q' virgo volebat portare aquā z recipe-
re amphorā dixit. ego ibo zc. Cum autem sic
p'ie contenderent virgo z Joseph. veniebat
xp's z recipiebat amphorā di. Ego ibo. Dice-
bat Joseph. O dñe. vos non ibitis. Dicebat
xp's. Ibo. vt dem exēpluz alijs filijs. O si q's

dixisset sibi qñ redibat de fonte. O dñe qua-
re facitis h'. Quare non facitis vos michael
gabriel zc. Rñdissent angeli. Nos sum' para-
ti. sed ipse vult facere. O dñe quare facitis h'.
rñdisset. vt qñ filij xp'ianoz audient hoc ser-
uitiū quod ego facio parētibz meis hmōi ex-
emplo ipsi seruiant z ministrēt parētibus su-
is. Dic aliqd s' filios inobediētes parētibus su-
is. Ideo ap'us. Filij obedite parentibz v'ris i
dño. Hoc em' iustū est. Honora p'zem z ma-
trē tuā. quod est mandatū p'mū in p'missioe.
vt bene sit tibi. z sis longeuus sup' terram. ad
Ephē. vj. Filij aut' inobedientes sunt parue
vite. z faciunt malū finē. ¶ Nota ad h' qd cō-
tigit valentie de quodā sententiato ad suspē-
diū ex quadā morte de qua fuit iniuste infa-
matus. Qui qñ vidit furcuz in qua debebat
suspendi nouiter factā in illo loco clamauit.
Dñe. iuste morior. nō ex crimine mortis hu-
ius mūdi imposito. sed qz i hoc loco verbera-
ui matrē meā. q' genibz flexis orauit deuz di.
Utinā in isto loco in q' me p'cussisti sis suspē-
sus. z ita factū fuit. Ecce quē finē faciūt. Io-
dicit xp's in euangelio. Honora patrē tuum
z matrē tuā. Qui maledixerit patri vel matrē
morte moriāf. Mat. xv.

¶ Sermo in octaua Epiphanie.

Ego a te debeo
baptizari. Dat. iij. z in euāgelio
hodierno. Sancta mater eccle-
sia hodie facit festum z officiu' de baptismo
christi de quo loquit' euāgelium hodiernum.
quō xp's fuit baptizat' a beato Iohanne. Et
de hoc erit p'mo noster. z habem' multas bo-
nas doctrinas speculatiuas ad illustratiōez
intellect'. z morales ad correctiōem vite. Sz
p'mo salutē h'go ma. zc. In p'nti cogitavi te-
nere modū iuristaz. q' in suis scolis qñ volūt
legere vel disputare. p'mo ponūt casum legis
Deinde qd iuris. Sic p'mo recitabo casum
legis diuine hystoriā euāgelij sancti. Dein-
de mouebo aliquas questioēs speculatiuas
z morales. Dic hystoriā euāgelij. quō xp's de
ciuitate nazareth venit ad Iohannē ad ior-
danem vt baptizaret' ab eo. Et spūssanct' re-
uelauit Iohanni. q' ille hō erat saluator mū-
di. ver' de' z ver' hō. Propt' qd Iohes admi-
rās dixit reuerēt' thema. Ego a te debeo ba-
ptizari. z tu venis ad me. Cui dixit xp's. Si-
ne modo. Sic em' decet nos implere oēm iu-
sticiā. Nō loq'bat' xp's pompatice vt ist' dñi. sz
k z

In octaua epiphanie

loquebat de se et de **Johanne** dicens. Sic
scz per humilitatem. decet nos implere om
nem iusticiam. **Christus** autem humiliavit
semetipsum. factus obediens vsqz ad mortē.
ad **Philip. ij.** Ecce hic omnis impletio iusti
cie redēptōis humane. **Breg.** Nihil em nob
nasci. p̄fuit nisi redimi p̄fuisset. Ecce **Johā**
nes etiā humiliat⁹ ad implendū p̄ceptū xp̄i
iniunctōis baptismi. z tot⁹ tremens baptiza
uit xp̄m **Ecclesia.** Baptista contremuit z nō
audet tangere sanctū dei verticē. sed clamat
cū tremore. sanctifica me saluator. **Hanc** for
mā tenuit **Johānes** baptizando xp̄m. **Do**
raliter instrumur in hoc q̄ **Johānes** tā san
ctus. de quo dicit xp̄s. **In**ter natos muliez
nō surrexit maior **Johanne** baptista. nō au
debat tangere xp̄m. **Nota** hic quāta debz eē
puritas z bona vita sacerdotū. q̄ habent tan
gere xp̄m in sacramēto altaris. **I**deo diē scri
ptura sancta. **Sacerdotes** q̄ accedunt ad de
um sanctificent ne pcutiam eos. **Exodi. xiv.**
Item ne laici appropinquent altaribz. **Nu**
meri. i. z. iij. **Homo** qui nō est de genere **Aa**
ron. i. sacerdos. et accesserit: occidet. **S**i di
cat. lex ē antiqua. vey est. sed digni⁹ z sancti⁹
altare noue legis q̄ veteris. **Q**uanto magis
em christus est maioris dignitatis q̄ immo
latur in altari veteris testamenti. tanto ma
gis altare noui testamenti est maioris digni
tatis. **Nō** arguo p locū a minori. **S**i tunc
erat pena mortis qui accederet ad altare ap
podiante se ibi vel confitendo zc. **S**i dicat.
Nūq̄d homo potest osculari altare zc. **Rū**
deo q̄ immo reuerēter. sed meli⁹ esset oscula
ri terrā iuxta altare vbi steterūt pedes sacer
dotis. **j. Pe. v.** **Humiliamini** sub potētī ma
nu dei: vt vos exaltet in tempe visitationis.
Dic quō man⁹ diuine p̄sone seu potentie hu
miliat z deprimat superbos z exaltat humiles
Modo posito casu legis euangelice. monē
de sunt alique questiones q̄d iuris **E**t ponā
quinqz questiones quas declarabo. **P**ri
ma sup hoc quod dicit euangeliū. **V**enit **Je**
sus a galylea ad **Johāne** vt baptizaret ab eo.
Querit quare xp̄s voluit baptizari. **Rō** hui⁹
questionis est. qz baptism⁹ dat⁹ p̄ peccatū ori
ginale p̄mordialiter. z etiā p̄tra alia peccata
actualia si sint. **S**ed cum christus nō habe
ret peccatū nec originale nec actuale. **j. Pe. ij.**
Peccatū nō fecit. ergo videt q̄ nō debuit ba
ptizari. **Rū**deo q̄ xp̄s voluit baptizari nō vt
aliq̄d recipet a baptismo. **S**icut nos q̄ reci

pim⁹ a baptismo dona spūalia. s. remissionē
peccator. sanctificatiōem. virtutes z gratias
z dona spūsancti. et virtutes morales insu
fas. sed christus nihil horuz recepit a bap
tismo. sed voluit recipere baptismū vt daret ba
ptismo vim regeneratiuā. vt diē beda i ome
lia hodierna. **V**enit fili⁹ dei baptizari ab ho
mine in aquis iordanis qui mund⁹ erat a sor
dibus cunctis. vt ablues nostror sordes sce
lez. oim fluenta sanctificaret aquaz. **N**ota p
priam similitudinē z experimentū de vnicoz
no. q̄ tactu sui cornu purificat aquā. **D**einde
bibunt animalia expectantiaz. **H**oc p̄prie si
gnificat baptismū xp̄i. **U**n in sacra scriptu
ra dicit xp̄s vnicornis. **p̄s. xij.** **E**t exaltabitur si
cut vnicornis cornu meū: z senectus mea in
misericordia vberī. **E**t loquit p̄pheta in p̄lo
na ecclie di. **E**xaltabit. s. xp̄s. sicut vnicornis
Quia diuinitas z humanitas in christo nō
faciunt nisi vnum cornu. i. vnam p̄sonā. **E**t
senect⁹ mea. **N**ota sicut etates hominis sunt
vij. **I**ta etiā sunt. vij. etates nature humane.
Infantia fuit ab **Adam** vsqz ad **Aoe.** **P**ue
ricia a **Aoe** vsqz ad **Abraam.** **A**dolescentia
ab **Abraā** vsqz ad **Moyse.** **I**uuet⁹ a **Moy**
se vsqz ad **Dauid.** **V**irilitas a **Dauid** vsqz ad
transmigrationem babilonis. **S**enectus a
transmigratione babilonis vsqz ad christū.
Decrepitus a xp̄o vsqz ad finem mundi. **E**c
ce quare dicit. senect⁹ mea in misericōdia vberī. i.
abundanti. quia modo abundat dei miseri
cordia. qz in deo remittunt omnia peccata q̄
tum ad culpā z q̄rum ad penā in baptismo.
Item alia auctas **Lu. j.** **E**t erexit cornu salu
tis nobis. **C**ornu salutis nostre est corp⁹ xp̄i.
Hodie iste vnicornis tetigit aquas. vt tactu
sue mundissime carnis vim regeneratiuā cō
ferret omnibz alijs. **D**ic quō xp̄us termina
uit z finiuit purificatiōez veter⁹ legi. q̄ fiebat
p̄ circūcisionē. et inchoauit purificatiōem no
ue legis q̄ fit p̄ baptismū. **I**deo christus dicit al
pha et o. initiū et finis. **Apoē. xij. s.** principi
um noue legis. et finis veteris. p̄ter hoc nos
xp̄iani solū recipim⁹ baptismū z nō circumci
sionē. qz in xp̄o sacramēta legalia habent suū
finē z terminū. **Gen. xvij.** **D**ixit deus abraē.
Abraam ambula corā me z esto p̄fectus. po
namqz sedus meū inter me et te. qz int̄ istos
duos terminos seu moles. s. **Abraā** z christū
debuit durare pactū circūcisionis. quod du
rauit p̄ duo milia annorū. **A**postolus. **E**cce
ego **Paulus** dico. qm̄ si circūdamini christ⁹

Sermo. III.

nihil pderit vob. ad Gal. v. Qui g exēplo xpī
vellet circūcidī iudāzaret. z peccaret gūiter
Uscōa qō ē sup h qō dicit thema. qñ iohes
dicit xpo. Ego a te debeo baptizari. Querit
qre. b. Iohes dicit h cū eēt i vtero mris scifi
cat. Lu. j. Spūscō replebit ad huc et vtero
mris sue. dicit angel⁹ zacharie pzi iohannis.
Quare g dicit xpo. Ego a te debeo baptiza
ri. Rñsio. fm determinatōez scōz doctoz. q
baptism⁹ dat characterē i aia. f. qddam signū
pulcz ad instar corone regal. qō signū null⁹
p̄t h̄re in paradiso nisi fuerit baptizat⁹. **U**n nec
Abraā nec ysaac nec iacob nec dauid nec ali
qui veteris testamēti habēt illud signū. **N**ec
etiā illi rethozes. l. beate katherine. q mortui
fuerūt sine baptismo aq. licet sint baptismo
sanguis saluati. De isto signo dicit apostol⁹.
Credētes signati estis spū pmissiōis scē dē
pign⁹ hereditat⁹ nre. ad Eph. j. Pign⁹ ē arra
hereditatis vt dāt mercatores. **L**icet g brūs
Iohes fuiset sanctificatus in vtero mris. tñ
nō habebat characterē. ppter hoc vt ipm ha
beret dicit xpo. Ego a te debeo baptizari. p
isto signo habēdo. **E**t qz dicit debeo. habe
mus. p certo q xps baptizauit bñm Iohānē
et etiā aplos z discipulos. **D**e aplis auctas.
Venit ihs z discipuli ei⁹ in iudeā terrā. z illic
morabat cū eis z baptizabat. Joh. iij. **E**t dicit
Ioh. iij. qñ si pziū. qñ xps nō baptizaret. sed
discipuli ei⁹. **A**ug. z glo. sup illud z cordāt. cū
dicit iohes. z baptizabat. dicit glo. f. discipu
los et aplos. qñ xps nō baptizaret. glo. f. ali
os. sed discipuli baptizabāt alios. **E**adē rō
ne credit q xps baptizauit sginē Mariā. vt
h̄ret illud signū corone. **D**ic differentiā q est
inter coronā z crinale. **S**ic signū characterē
vt corona. z añ habet monile. f. in hoc nomie
Ihs. **A**poē. x. iij. **E**cce agn⁹ stabat sup mon
tē syon. z cū eo centū quadraginta qttuoz mī
lia habētes nomē eius. z nomē pziis ei⁹ scptū
in frontib⁹ suis. **M**oralit. ex quo nos xpīa
ni portam⁹ nomē Ihs scptū in frontib⁹ nris
cauere debem⁹ ne portem⁹ nomen diaboli in
ore dicēdo. **I**n noie diaboli qre fecisti sic vel
sic. **N**ota de latrone clamāte Ihs. z de dya
bolo clamāte latrōes latrōes. **N**o. p illos q
nesciūt aliud dicere nisi diaboli nominādo
Dauid ps. xxxix. **B**eat⁹ vir cui⁹ est nomē dñi
spes ei⁹ zc. nō dicit nomē diaboli. **T**ercia
questio sup hoc. **S**pūscō descēdit sic co
lumba in ipm. **Q**uare hoc. cū certū ē q xpus
in q̄tū hō ab instāti sue pceptōis recepit spm

scm. z nunq̄ ab ipso recessit. **I**sa. lxj. z **L**uce
iij. **S**pūs dñi sup me eo q vnterit me. f. per
grām in pceptōe. **R**ñsio. q spūscō descen
dit sicut colūba in ipm. nō ac si iā pzi nō ha
buisset vel nō fuisset in eo. nec vt sibi cōferret
nouā grām. sicut venit aplis in die pētheco
stes **I**er. ij. z **L**u. j. supuenit in sginē Mari
am. **S**ed ad ostendū nobis q spūscō de
scēdit in illo q baptizat⁹ ibi recipit habitati
onē tanq̄ in pziō templo. **L**uz q̄libet añ ba
ptismū saltē vl habitu vel re vel voto sit ba
ptisatio demonū. ideo baptizādi exorcizātur
ad expellēdos de ipsis demones. **M**oralit.
Ex quo spūscō semel recipit habitati
onē in creatura nūq̄ recedit ab ipa nisi irre
uerentiā sibi exhibeat p p̄ctm mortale. qz p
pter veniale non recedit. **S**ed qñ hō peccat
mortalit. tūc expellit a se spūscōm z introdu
cit diaboli. **Q**ualis iniuria expellere regē.
z introducere ribaldū lenonē. **I**ō dicit scri
ptura. **V**el⁹ erat illis nō cognoscere viā iu
sticie q̄ post agnitōem retrosum cōuertit ab
eo quod illis traditū est sancto mādato. **C**ō
tingit em̄ eis illud veri puerbū. **L**anis reuer
sus ad suū vomitū. z sus lota i volutabro lu
ti. ij. **P**e. ij. **I**ō instruedi sunt pueri z nutriē
di. ne dent pgeriū spūscō q̄ habitat in ip
sis. **D**ic duō parētes debēt informare filios
z. **Q**uarta questio sup h. **V**ox de celo fa
cta ē. hic ē fili⁹ me⁹ dilect⁹ in q̄ mibi cōplacui.
Querit qre h vox facta ē. qz certū ē q xps nō
in cepit tūc esse fili⁹ dei. qz xps eternalit ē fili⁹
dei. **A**uctas. **D**ñs dicit ad me fili⁹ me⁹ es tu:
ego hodie genui te. ps. ij. **N**o. cū dicit hodie.
h sunt plures dies ex interpositōe noctis. q̄
si sol staret semp supra nos. non esset nisi vna
dies. **S**ic est in celo. nunq̄ est ibi nox. qz de
us semp inuariabiliter illuminat. **A**poē. xxj.
Ciuitas illa nō eget sole neq̄ luna. vt luceāt
in ea. **N**ā claritas dei illuminabit eā. z lucer
na ei⁹ est agn⁹. cū g dicit hodie genui te. i. eter
nitate. qre g venit illa vox. **R**ñsio. q illa vox
nō venit ppter xpm sed ppter nos. ad ostendē
dū q in baptismo efficiamur filij dei. qm̄ si
cut vir de vrozē sua generat filios z filias le
gitimos. z sic xps de ecclia sponsa sua. **S**e
men ē verbū dei. **L**u. viij. **I**deo xpīani om̄s
sum⁹ filij dei regis xpī. z regine. f. ecclie. **S**e
cus añ baptismū. sed post baptismū parētes
debēt se reputare nutrices filij regis xpī. j. ad
Thi. ij. **S**aluabit aut̄ mulier p filiorū gene
ratōem. i. nutritōem. si pmāferit in fide z dile

Dominiica prima post octa epiphanie

etōe z scificatōe. **Jo Jo.** Videre q̄le caritatē dedit nobis de p̄r vt filij dei noiemur z sim⁹ **Jo. iij.** Moralit̄ instrumur q̄ sic filij regis nō vadūt ad lupanar. nec ad tabnas. nec ad loca vbi ludit̄ ad tarillosz. sic nec xp̄iani als degenerāt nec p̄sequūt̄ hereditatē padisi zc. **Quinta** q̄ sup h̄ q̄ d̄. Et ap̄t̄i sūt celi. **Querit̄** q̄re h̄. q̄ xp̄o sp̄ fuerūt celi ap̄t̄i. **Dia** nuda et ap̄ta sūt ocul̄ ei⁹. ad **Heb̄. iij.** **Rū**sio q̄ nō. p̄t̄ ip̄m fuerūt celi ap̄t̄i. sed ad oñdēduz q̄ celi ap̄iunt̄ ill̄ q̄ nouit̄ baptizāt̄. sec⁹ an̄ aduentū xp̄i. q̄ vltra q̄nq; milia annos celi fuerūt clausi generi humano. **Eccl̄ia.** Paradisi porta p̄ euā cūctis clausa est. z p̄ mariā s̄ginē itez patefacta ē zc. **Jo** pueri q̄ decedūt p̄ baptisimū an̄ q̄ peccēt mortalit̄. statim euolant via recta ad paradisi. z statim inueniēt celū ap̄tū. de q̄b; dicit xp̄s portarijs paradisi. **Sinite** puulos venire ad me. tatiū em̄ ē regnū celoz **Mat. xix.** **Dic** p̄ errorē muliez. dicentiū q̄ p̄ mo trāsēūt purgatoriz. p̄ter dolores maris zc. **Ezech. j.** Cū esset i medio captiuoz iuxta fluuiū cobar ap̄t̄i sūt celi. **Cobar** d̄; baptisimū. **Moralit̄** instrumur. ne plozetis p̄ talib; filijs q̄n̄ decedūt. sed debet; gaudere ac si rex faceret filiū v̄m de curia sua zc. sed flēdi sūt filij adulti ribaldi zc. **Apl̄. j. ad Theb̄. iij.** **Holum⁹** vos ignorare de dormientib;. i. innocēt̄ q̄scēt̄ib;. vt nō p̄ristemi. sicut ceteri q̄ sp̄em nō habent. s. resurrectōis zc.

Dom̄ica p̄ma post octauas. Eph̄ie.

Sermo primus.

Crediderūt in eū discipuli ei⁹ **Job. ij.** z i euāgel. hodierno sc̄a m̄ eccl̄ia facit m̄tōez d̄ ill̄ nuptijs i q̄b; fuit d̄ns n̄r ih̄s xp̄s z ei⁹ b̄ndicta m̄ s̄go maria. z aliq; apl̄i z discipuli. **In sc̄o euangeliō** oñdūt z declarāt nobis tria. d̄ q̄b; poterim⁹ recipe p̄ nobis materiā bone instructōis. **Primo** oñdit̄ i s̄gine mariā m̄ia maternalis. sc̄o i xp̄o potētia diuinal. tercio in apl̄is crepētia sp̄ual. **De sc̄o** dicit the. **Crediderūt** i zc. **Dico** p̄mo q̄ i sc̄o euāgelio oñdit̄ d̄ s̄gie maria ei⁹ m̄ia m̄nal. **Jā** videt; quō m̄es sūt misericordes erga filios. q̄ cū filij aliq̄n non petāt ea q̄b; indigēt. bona m̄ dat. **Talē** virgo maria erga suos deuotos filios q̄s sp̄ oculis ap̄t̄i respicit. z si indigēt aliq; dat. **Jo** eccl̄a dicit. **Maria** m̄ gr̄e. m̄ mie zc. m̄ gr̄e. s. filijs. m̄ mie. s. p̄ctōib;. tu nos ab hoste p̄tege i hora mort; suscipe. **Hec** m̄ia m̄nal s̄gis marie

oñdit̄ i euāgel. cū dicit. **Nuptie** facte sūt in chana galylee. z erat m̄r ih̄s ibi. vocat⁹ ē at̄ z ih̄s z discipuli ei⁹ ad nuptias. et deficiēte vino. dicit m̄r ih̄s ad eū. vinū nō h̄nt. **Ho.** chana est q̄dā villa p̄ua sita i puicia galylee. **Et** sponsus cū parētib; venit ad s̄ginē mariā q̄ tūc erat xlv. annoz. z ab oib; reputabā sc̄a. **Jo** sp̄suz z amici ei⁹ reputabāt se b̄tōs si ip̄a eēt i nuptijs eoz. z iuerūt ad eā. q̄ pmisit eis v̄cire. sed q̄nō eēt ibi dissolutōes nec supfluitatē zc. **Et** d̄ p̄silio s̄gis inuitabāt xp̄m q̄ p̄dicabat ibi p̄pe q̄ fuit etiā ibi cū discipul̄ eius. **D** b̄ndicte nuptie z nobiliores m̄di. q̄ n̄ q̄ i m̄do fuerūt filies. **Moralit̄** dic quō i nuptijs q̄ fuit m̄o i m̄do nō ē xp̄s. nec s̄go maria. nec discipuli xp̄i. sed demōes. p̄ter p̄ctā q̄ ibi currūt. s. v̄j p̄ctā mortalia. **Primo** i nuptijs p̄currit p̄catū supbie i ornamētis et vanitatib; zc. **Jo** nō venit ibi xp̄s. s. leuiathan q̄ ē rex sup̄borū **Job. xij.** **Leuiathan** ip̄e est rex sup̄ oēs filios supbie. **Sec̄o** p̄currit p̄ctm̄ auaricie. q̄ p̄t̄ exp̄sas q̄s faciūt̄ excessiuas exp̄dūt̄ dotē zc. **Jo** optet vos facere vsuras. furta. retētōes zc. p̄ter h̄ nō venit xp̄s sed māmona. **Mat. vj.** **Terciu** p̄ctm̄ ē luxurie. q̄ itrat p̄ oēs sensus corpales. p̄ oculos respiciēdo mulieres p̄ctas zc. p̄ aures audiēdo cantatōes inhonestas. p̄ nares sentiēdo odores de musco zc. **Jo** nō venit xp̄s. s. demō noie asmode⁹. q̄ occiderat. v̄j. viros sancte sare. de q̄ **Thob. iij.** **Quarto** p̄ctm̄ inuidie q̄n̄ vident alios meli⁹ indutos. z mulieres meli⁹ ornatas. **Jc** inuidia de loco sedēdi honorabiliori. **Jo** nō ē ibi xp̄s. sed demon q̄ vocat̄ beelzebub. **Luce. xj.** **Quinto** p̄ctm̄ gule zc. **Ideo** venit ibi beelphigor zc. **Psalmus. cv.** **In**itiati sūt **Beelphigor. zc.** **Sexto** p̄ctm̄ ire. q̄ veniūt z p̄surgūt ibi rixē z indignatiōes de nihilo. **Dic** exēplū de sc̄o boie q̄ vidit luciferū sedentē in cathedra. ad quē veniebāt demones. dando sp̄utū de mal̄ q̄ fecerūt zc. **Jo** nō venit ibi xp̄s s. baalberith. **Judicū. ix.** **Septimo** p̄ctm̄ accidie. q̄ dimittūt̄ opa sp̄ualia. **Ideo** nō est ibi xp̄s sed astaroth. **Re. v̄j.** **Et** ideo q̄ nuptie v̄cē h̄nt malū initiū. p̄ter h̄ diabol⁹ poit̄ ibi disturbiū. guerrā diuisionē zc. **Si** vultis ergo vt i v̄ris nuptijs sit xp̄s. faciatis sic fecit ille sanct⁹ **Thobias.** de q̄ dicit sc̄p̄a sc̄a. **Acces**serūt ad quiniū s. cū tiore d̄ni nuptiaz cōniuiū exercebāt. **Thobie. ix.** **Et** q̄ tales fuerūt iste nuptie i chana galilee. iō fuit ibi xp̄s. virgo maria z discipuli ei⁹. **Et** in medio p̄adij